

SWEA[®] Årgång 10 • 2021

Tyskland

SWEA GOES DIGITAL
- SWEAs digitala genombrott

NYTT FÖR MIG
- som svensk i Tyskland

Redaktionen

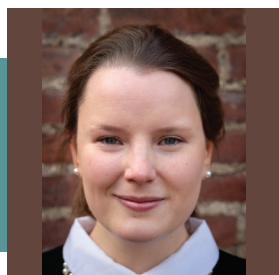
Ankin Häusler, SWEA Berlin
Vice ordf. och ordf. 2005-2010
div. valberedningar Berlin
redaktion Tysklandstidningen sedan 2015
SWEA Internationals valberedning 2012-2016

Kristin Adelgren Hackenbroch, SWEA Köln/Bonn
SWEA Köln/Bonn 2001-
Ordförande i SWEA Köln/Bonn 2018-2020
Medlem i SWEA Köln/Bonns styrelse 2015-

Eva Laurell, SWEA München
SWEA München 2013-
SWEA Tysklands tidning 2015-2021
SWEA Münchens styrelse 2017-2019

Margareta Nilson, SWEA Köln/Bonn
SWEA Lissabon 1995-2011 SWEA Köln/Bonn 2012-
Ordförande i SWEA Köln/Bonn 2015-2017
Medlem i SWEA Köln/Bonns styrelse
Medlem i SWEA Arts koordineringsgrupp

Lise-Lotte Andersson, SWEA Berlin
Medlem i SWEA Berlin 2018-
Sekreterare i SWEA Berlins styrelse 2019-
Redaktion i SWEA Tysklands tidning sedan 2019-

Maria Norlén, SWEA Frankfurt
Medlem i SWEA Frankfurt 2009 -
Ordförande SWEA Frankfurt 2020 -
SWEA Tysklands tidning 2020 - 2021

Maria Öhlin Lostetter, SWEA München
SWEA München 2014 -
SWEA Tysklands tidning 2015 - 2021
SWEA Münchens styrelse 2015 -2018

Huvudredaktörer och ansvariga utgivare | SWEA München
Layout | Annika Östman

BERLIN

berlin.swea.org
berlin@swea.org

Berlin – en grön storstad – med omgivning som sprakar i höstfärger. Vi befinner oss i en andra "lockdown" och vi vet hur det funkar nu. Våra medmänniskor har ännu inte köpt upp och hamstrat allt toapapper. Vi får i alla fall vistas utomhus i par. Och gå till jobbet. Tyskarna är som alltid praktiska: vi måste tänka på ekonomin! Ekonomin i första hand, sedan dagis och skolor (så föräldrarna kan jobba) och sedan... länge ingenting.

En högst ovetenskaplig undersökning i den egna tysk-svenska familjen ger följande generaliseringar: svenskarna är lugnare och mer eftertänksamma än tyskarna. Tyskarna snackar mycket mer och högre. Men de är också öppnare och mer direkta. På svenska kan man inte skälla så bra som

på tyska. Internet är mycket bättre i Sverige. Vädret är bättre i Tyskland. Det är mörkare i Sverige, men ljuset är fantastiskt. Wie auch immer, du kan se fram emot ett nummer fullt av skillnader och likheter mellan Tyskland och Sverige. De härliga och de mindre härliga.

Förr i tiden, innan coronaviruset drog över världen, var det lättare att vara SWEA. Men det är i nöden dina vänner prövas. Eller SWEA. Vi har blivit viktigare än någonsin. SWEA ett stöd för oss alla. Här i Berlin har styrelsen och framför allt programgruppen lagt i ytterligare en växel för att försöka ordna "corona-säkra" aktiviteter utomhus. Enskilda Sweor håller också i aktiviteter - och i varandra. Och det uppskattas.

foto: privat

Sköt om dig, och fortsatt att "glittra" i SWEA. Tillsammans fixar vi det här.

Terese Gusic
Avdelningsordförande SWEA Berlin
Vice ordförande MEMA

KÖLN / BONN

kolnbonn.swea.org
kolnbonn@swea.org

Hur annorlunda kan ett år bli? 2020 började helt vanligt med årsmöte i februari men därefter blev inget sig likt pga Covid-19. Vi satte igång med styrelsemöten online så snart vi bara kunde och så har vi haft det sedan dess. Även bokcirkel, Stammtisch, kvällsfika och after work har vi haft virtuellt. Jag vill inget hellre än att pandemin ska ta slut så vi kan träffas igen, men genom våra aktiviteter online kunde vi i alla fall ses och höras. Vissa medlemmar kunde vara med som inte alltid annars kunnat delta. Efter sommaren kunde vi genomföra ett par restaurantbesök, bokcirkeln sågs och vi besökte en ekologisk gård som ni kan läsa om här i tidningen. Men jag längar efter att kunna ses på riktigt och resa obesvärat, att krama om vänner. Vi får hålla ut ett tag till, det kommer bli bra! SWEA Frankfurt gratulerar vi hjärtligt! I höstas kunde de starta upp

en egen avdelningen igen och vi önskar Maria Norlén och styrelsen lycka till!

Detta år är mitt tredje och sista år som ordförande. För mig är SWEA en viktig svensk bit i mitt liv, som utspelar sig i Köln sen 20 år. Jag är mycket glad att ha fått och tagit möjligheten att vara så aktiv i SWEA Köln/Bonn. SWEA International har utvecklats mycket, särskilt märkbart under detta år genom att vi börjat använda Zoom och kunnat ta del av alla intressanta Webinarier. SWEA har numer en egen pod där Sweor eller svensktalande kvinnor världen över intervjuas om sitt liv. Har du inte lyssnat än så gör det nu! Jag kan varmt rekommendera att engagera sig i SWEA! Ta möjligheten och var med, det är så mycket roligare (och lättare) när man är fler!

Kristin Adelgren Hackenbroch
Avdelningsordförande
SWEA Köln/Bonn

foto: privat

MÜNCHEN

SWEA är en mycket positiv erfarenhet för mig! Jag kom till München 2018 och hittade av en slump SWEA, som jag aldrig hört talas om tidigare. Jag ska erkänna att jag, innan första mötet jag var med på, kände mig osäker på om jag skulle passa in, om de andra skulle vara en tight grupp som det var svårt att komma in i och om det skulle funka ihop med mina värderingar. Alla mina farhågor kom på skam och jag har mötts av fantastiskt trevliga och glada tjejer som är öppna för nya människor och idéer. Sedan februari 2020 har jag förtroendet att få vara ordförande i SWEA München. Det här året har förstås varit en utmaning på många sätt. Vi fick tidigt acceptera att alla de aktiviteter som är tradition i Sverige med midsom-

marfirande och kräftska inte kunde bli av, än mindre den traditionella Oktoberfesten här. Inom SWEA finns dock mycket kreativitet och vi har haft många aktiviteter under året. Allra bäst är det förstås när vi träffas live med biergartenmingel, museimöten, luncher, bokklubbar mm, men när det inte har varit möjligt har vi också haft riktigt trevliga Zoom-möten istället. Vi försöker ha aktiviteter med olika innehåll och vid olika tider på dygnet för att passa så många som möjligt. Flera nya medlemmar har vi också, vilket vi gläds mycket åt! Årets tidning lyfter fram vad som är speciellt med Tyskland och som man kanske inte känner till när man inte bor här. Som relativt ny i München vet jag att det är en hel del (vilket jag berättar mer om längre

fram i tidningen). Tack till alla er som engagerat er och lagt ner mycket tid med att få till vår SWEA Tyskland!

Marie Larsson-Stern
Avdelningsordförande
SWEA München

munchen.swea.org
munchen@swea.org

FRANKFURT

2020 är ett år att minnas av många anledningar. För mig är den 22 september ett datum att fira. Då kunde jag glatt meddela att SWEA Frankfurt återigen blivit en egen avdelning. Jag kan redan nu, bara efter ett par månader, känna hur roligt det kommer att bli att som ordförande tillsammans med den nyblivna styrelsen driva SWEA Frankfurt. Vi ser verkligen fram emot 2021 och många roliga och inspirerande träffar och möten.

Jag vill tacka avdelningen Köln/Bonn för den tid vi var satellitavdelning tillsammans med dem. För mig var det lärorika år och jag är tacksam över att Frankfurts medlemmar kunde fortsätta vara Sweor under denna tid.

Nu kör vi igång som avdelning 13 i MEMA som vi tillhör! MEMA (Mell-

ersta Europa, mellanöstern och Afrika) består av SWEA Belgien, Berlin, Frankfurt, Israel, Köln/Bonn, Luxemburg, Malmö, Milano, Paris, Rimini, Rivieran, Rom och Örestad. Vilken härlig blandning av städer!

Tillsammans med min underbara styrelse kommer jag att göra allt jag kan för att ni medlemmar ska känna en stor gemenskap i vår avdelning. Vi arbetar på att få ihop olika trevliga program och ser verkligen fram emot att träffa många av er.

På vår egen hemsida **frankfurt.swea.org** finns information om våra aktiviteter och händelser. Vi har en egen slutna Facebook sida och ett öppet instagram konto.

Vi välkomnar nya medlemmar, nya idéer och tar gärna emot massor med förslag om framtida aktiviteter.

Vår förening blir vad vi alla tillsammans gör den till!

Maria Norlén
Avdelningsordförande
SWEA Frankfurt

frankfurt.swea.org
frankfurt@swea.org

Kära Sweor i hela Tyskland

Här kommer en hälsning till er alla med anledning av ert 10-årsjubileum av Tysklandstidningen.

Det glädde mig mycket när "SWEA Tyskland" 2020 damp ner i min brevlåda förra våren. Vilken strålande idé för samarbete mellan avdelningarna som ni hade redan 2011, och att ni har turats om att vara ansvariga utgivare under åren.

Det var trevligt att läsa artiklar om både SWEA Professional, SWEA Art, era 40-årsjubileum, världsmötet i Dubai, artiklar om klimatet och mycket annat. Verkligen intressant och imponerande.

Jag läste Margareta Nilsons och Kristin Adelgren Hackenbrochs förord i 2020 års upplaga. De skrev om hur

viktigt samarbetet mellan avdelningar är, och nämnde sitt mål om att även samarbeta över avdelningsgränserna i hela Europa, inte bara i Tyskland.

Ingen av oss kunde väl då, vintern 2020, föreställa oss hur mycket vi skulle samarbeta över avdelningsgränser, länder och regioner inom SWEA under detta året, även om allt fick bli digitalt istället för våra vanliga träffar.

Det är speciellt roligt att Frankfurt, även detta underliga år, hade drivkraften att återstarta sin vilande avdelning, efter ett par år tillsammans med Köln/Bonn!

Det var längesedan jag var i Tyskland – Munchen och Frankfurt på 70-talet!! Berlin har länge varit på min långa "Bucket-lista", men jag har förstått att det finns väldigt mycket mer att se i

foto: privat

olika delar av Tyskland.

Grattis till 10-årsjubileet av er fina tidning, "SWEA Tyskland"! Det är trevligt att se att ni kan publicera en tryckt tidning i dessa tider av mest digitala medier.

Varma hälsningar,

Suzanne Southard
Ordförande SWEA
International

SWEA är ett globalt nätverk för svensktalande kvinnor som bor eller har bott utomlands.

SWEA är den största Sverigefrämjande organisationen utanför Sverige med syfte att sprida svensk kultur och tradition.

SWEA är en icke vinstdrivande ideell organisation, som ger donationer och delar ut stipendier på två miljoner kronor per år.

SWEA International har idag ett 70-tal avdelningar i ett 30-tal länder!

A graphic celebrating SWEA's 70th anniversary. It features a teal background on the left with a yellow globe icon and the text "1979 - 2019". Below this, a yellow box contains the text "SWEDISH WOMEN'S EDUCATIONAL ASSOCIATION". On the right, a yellow silhouette of a woman's head with a crown and flowing hair is set against a teal background. At the bottom, the word "SWEA" is written in large, bold, yellow letters with a registered trademark symbol.

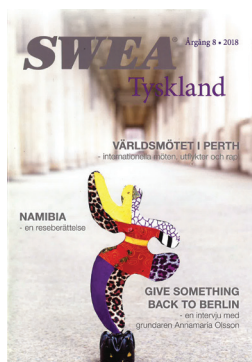
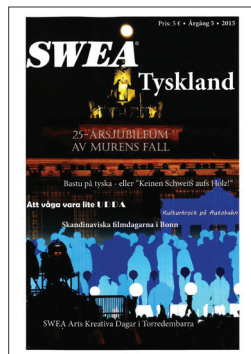
www.swea.org

 Promotion of Swedish Culture and Tradition

SWEA[®]

SWEA Tyskland 10 år

- hur det började

Det var på SWEAs regionmöte i Hammamet i Tunisien år 2008. Dåvarande ordförande för SWEA Köln/Bonn, Susanne Meyerson, SWEA München, Susanna Herrera, SWEA Berlin, Ankin Häusler, och SWEA Frankfurt-Heidelberg, Anita Kaspar, satt tillsammans i detta främmande land med dess dofter av jasmin och exotiska kryddor. Plötsligt, under en paus, föddes idén om en gemensam tidning för alla SWEA-avdelningarna i Tyskland.

De fyra ordföranden tog idén med sig hem och så småningom, efter många konferenser, telefonmöten och styrelsebeslut, utkristalliserades ett koncept för ett interkulturellt samarbete med i första hand en gemensam tidning.

Tidningen fick namnet SWEA Tyskland och det första numret kom ut år 2011. SWEA-medlemmar i de olika avdelningarna ställde upp som redaktörer under ledning av Annica Ljung-Göbel, SWEA Köln/Bonn. Sedan dess har huvudredaktionen roterat mellan de olika SWEA-avdelningarna. Tidningen kommer ut en gång om året och delas ut till alla SWEA-medlemmar, svenska institutioner i Tyskland och intresserade. Den finansieras till stor del av annonser.

SWEA Tyskland informerar om SWEA-aktiviteter runt om i Tyskland och internationellt. Den skildrar livet i de olika städerna, egenarter som karnevalen i Köln eller Oktoberfest i München och smultronställen man inte skall missa när man kommer på besök. Man tar upp gemensamma problem, likheter och skillnader mellan Sverige och Tyskland. Första numret hade en artikel om "Inga Lindström – hon gör Sverige till långtans land". Serien och fenomenet finns än idag!

Nu sitter vi och ni här med nummer 10! Vad tacksamma vi är för idén som föddes 2008!

Nu sitter vi och ni här med nummer 10! Vad tacksamma vi är för idén som föddes 2008!

Nu sitter vi och ni här med nummer 10! Vad tacksamma vi är för idén som föddes 2008!

Margareta Nilson, SWEA Köln/Bonn

SWEA goes digital

– SWEAs digitala genombrott

Året som gått, 2020, blev året för en digital omställning för många av oss. Vi fick jobba hemifrån, skolor ställde delvis om till digital undervisning och vi lärde oss att använda videosamtal och –konferenser i stället för att träffas i verkliga livet. Corona satte stopp för personliga kontakter mer än vi någonsin hade kunnat ana.

SWEA stod inte utanför denna utveckling utan tog ett rejält digitalt språng under 2020. Visserligen hade både SWEA International och de olika avdelningarna haft hemsidor, funnits på Facebook och Instagram sedan många år tillbaka och även använt digitala plattformar, t.ex. för internationella och regionala styrelsemöten.

I början av 2020 – innan corona – ställde SWEA International om medlemstidningen Forum från att ha varit en papperstidning till en digital tidning. Orsaken var framför allt de höga portokostnaderna. I samband med detta genomfördes en enkät om Sweors medievanor.

Det visade sig att 95 % av dem som svarade är online dagligen och att 67 % använder sociala medier dagligen. 81 % känner sig uppdaterade från SWEA International, 44 % är med i SWEA Världen på Facebook men lika många besöker aldrig webbsidan swea.org. Nyhetsbrev via e-mail är den främsta informationskällan från avdelningarna, 54 % nämner avdelningarnas Facebookgrupper.

När corona slog till på våren 2020 reagerade SWEA International med att uppmuntra alla avdelningar att satsa på träffar via Zoom eller andra digitala plattformar och gav hjälp och råd hur man kunde sätta igång. SWEA Internationals årsmöte, som skulle ha varit i Budapest i april, lades om till ett digitalt möte, som alla Sweor hade tillfälle att följa. Likaså genomfördes höstens regionalmöten

över Zoom. Även presentationen av Årets Svenska Kvinna och stipendieutdelningarna skedde digitalt, eftersom Sverigemiddagen blev inställd. Alla Sweor bjöds in att ta del av evenemanget.

De tyska avdelningarna satte också igång med digitala styrelsemöten och bjöd in sina medlemmar till träffar över Zoom. Det kunde vara digitalt fika, lunch, after-work, bokcirkel och annat. Många Sweor har varit tveksamma och känt sig obekväma att vara med på Zoommöten. Men när de väl kommit igång och insett att det inte är svårt har alla varit entusiastiska! SWEA Berlin försöker föra samman unga Sweor som vill lära sig tyska och äldre Sweor som har svårt för det digitala, något att ta efter.

Samtidigt satsade SWEA International stort på att erbjuda webinarier på ett stort antal teman. Det var SWEA-relaterade ämnen som SWEA Professional, BUS och SWEA Art, olika hälsorelaterade frågor, något som kändes speciellt viktigt i coronasituationen, likaså hur man använder olika digitala verktyg. Men även webinarier om matlagning, presentationer av böcker av Sweor, eller där Sweor berättar om sitt arbete och sina erfarenheter. Webinarier koordineras av Anna Brill, ansvarig för SWEA Internationals sociala

medier. De inleds av en utförlig framställning av temat av dagens gäst eller gäster. Därefter får alla möjlighet att ställa frågor och diskutera, antingen i skriftligt i en chat eller muntligt. Upp till 100 Sweor har deltagit webinarier samtidigt. Denna direkta kontakt med Sweor över hela världen är något som gör webinarierna alldeles särskilt speciella och som stärker gemenskapen mellan Sweor över hela världen. Alla webinarier kan man se i efterhand, de finns på **swea.org**. Ett lösenord behövs, be någon i din avdelnings styrelse om det.

Senare startade SWEA International SWEA-podden, som är tillgänglig på alla vanliga podd-tjänster. Där berättar Sweor om sitt liv i olika delar av världen och delar med sig av sina erfarenheter. Här kan man uppleva vilken mängd fantastiska kvinnor det finns inom SWEA!

Hur blir världen efter corona - det är ingen som vet. Vi hoppas givetvis att kunna träffas i verkliga livet igen. Men det är väl ganska säkert att vi kommer att utnyttja digital kommunikation i en mycket större utsträckning än tidigare. För SWEA betyder det framför allt att vi ännu lättare kan umgås med varandra över hela världen men även i våra avdelningar, allt enligt SWEAs motto – världsvid vänskap, global kompetens och lokalt stöd.

swea.org

Här hittar du:

- SWEA-Podden
- SWEAs webinarier
- alla avdelningars hemsidor och aktiviteter

och mycket mer...

Margareta Nilson
SWEA Köln/Bonn

Regionmöte 2020

Vi skulle ha varit i Wien och det skulle ha blivit det största Regionmötet någonsin med deltagare från hela Europa och Mellanöstern: VEMA, MEMA och OEMA. Men corona satte stopp för detta. I stället blev det ett stort, långt och spännande Zoom-möte med ett hundratal deltagare från hela Europa. Tack till alla regionordföranden och speciellt tack till SWEA Luxemburg som stod för den inledande skattjakten och mycket tekniskt know-how.

Margareta Nilson
SWEA Köln/Bonn

MEMA

- Mellersta Europa och mellersta Asien

Christina Måneskiöld
Belgium

Terese Gusic
Berlin

Maria Norlén
Frankfurt

Gunilla Minzari
Israel

Kristin Adelgren
Hackenbroch
Köln/Bonn

Lovisa Möller
Luxemburg

Bildmontage:
Petra Cato

Britta Hammargren
Malmö

Anna Ros
Milano

Marja Souquiere
Paris

Desirée Forni
Rimini

Anneth Nilsson
Rivieran

Pia Lassmann
Menniti
Rom

Karin Tetzell
Örestad

MEMA har numera tretton avdelningar sedan SWEA Frankfurt återigen blivit en egen avdelning. Under några år var SWEA Frankfurt "satellitavdelning" till SWEA Köln/Bonn. Hela RM-arrangemanget bestod i ett förmöte någon vecka innan det egentliga mötet, själva årsmötet och ett informellt eftersnack. Alla AO eller i något fall vice AO deltog, på själva årsmötet även ett antal intresserade åhörare.

MEMA hade 2019 knappt 900 medlemmar. Det varierar med en blandning av större (Malmö, Rivieran, Örestad), mellan (Paris, Luxembourg, Berlin, Rom, Köln/Bonn, Milano) och mindre (Belgien, Rimini, Israel) avdelningar. Det finns ett stort åldersspann, arbetande och icke arbetande medlemmar, samt två Sverige avdelningar för hemvändande. Med dessa olika förutsättningar försöker MEMAs avdelningar dela med sig och ge tips på olika aktiviteter, metoder och arbetssätt för att skapa samarbeten och synergier. Donationer är en viktig del av SWEAs arbete och

totalt donerade MEMA-avdelningarna över 7.000 € till svenska skolor, som stipendier, osv.

Medlemsrekrytering och medlemsvård

SWEA lider tyvärr av ett sakta sjunkande medlemstal i hela världen. Alla föreningar har idag svårt att behålla sina medlemmar och att vinna nya. Dagens samhälle erbjuder så många andra sätt att umgås och kommunicera. Vad som trots allt aldrig kan ersättas är den personliga kontakten med andra som delar bakgrund och intressen. SWEA erbjuder alla förutsättningar för sådana möten men att uppfylla och sprida information om dessa är speciellt svårt i coronatider. Många medlemmar vet inte mycket om SWEA som organisation och vilka möjligheter till global vänskap och utbyte SWEA erbjuder.

Medlemsrekrytering och medlemsvård var ett centralt tema på Regionmötet. Lisa Quondamatteo från Toronto berättade

hur de lyckats öka både medlemsengagement och –antal. Avdelningarnas ordförande och styrelser har den viktigaste rollen: att hålla kontakt med alla medlemmar och lyssna av deras behov och önskemål. Men även enskilda Sweor kan hjälpa till att stödja organisationen genom att kontakta varandra, telefonera, mejla, och – naturligtvis allra bäst – träffas personligen.

Två åldersgrupper kan svåra att nå: unga tjejer som bollar jobb och familj men som verkligen kan behöva stöd och uppmuntran av andra svenska kvinnor som upplever eller upplevt samma situation. Här kan korta träffar via Zoom vara en lösning. Äldre Sweor har ofta reservationer mot digitala kommunikationskanaler. Personlig hjälp att logga in och ställa in kamera och mikrofon kan vara nödvändigt och lätt att organisera. Det är svårare att övertyga dem, som inte tror att de klarar av det tekniska. Då kan man behöva insistera att alla kan! Lyckas det belönas man med ett stort tack!

OEMA

Den region SWEA München tillhör är OEMA, som omfattar Östra Europa/ Mellanöstern/Afrika. De avdelningar som ingår är Aten, Austria (tidigare Wien), Basel, Budapest, Genève, Istanbul, Mellanöstern, München, Stockholm, Västerås och Zürich. Vi som är med i OEMA:s styrelse är avdelningsordföranden i respektive avdelning och därutöver en regionordförande. Vår ordförande heter Anette Rydén och bor i Aten. Hon i sin tur sitter med i SWEA Internationals styrelse.

Själva årsmötet förlöpte väl med traditionella årsmötesförhandlingar. Det var mer välbesökt, totalt 30-35 deltagare, än vad det brukar vara när årsmötet hålls live. Våra donationer inom OEMA var 2019 totalt 10.790 Euro förutom ett stipendium på 15.000 kr. Totalt i region OEMA 2019 års utgång var vi 1190 medlemmar, vilket var en ökning med

12 personer jämfört med föregående år. Antalet varierar dock mycket mellan olika avdelningar, vilket framgick av de olika avdelningspresentationerna. I SWEA München hade vi vid årsskiftet (2019/2020) 32 medlemmar. Genomsnittsåldern varierar mellan avdelningarna mellan 40 och 70 år. I München är vi i genomsnitt 54 år, men med en jämn spridning från strax under 30 upp till 80 år, vilket är mycket inspirerande! Antal och innehåll i aktiviteter varierar en hel del inom olika avdelningar, men ligger ofta någonstans kring 30 per år. I år har dock många planerade aktiviteter fått ställa in på grund av Corona, men på många håll har det gått bra att träffas utomhus alternativt online.

Efter själva årsmötet presenterade Åsa-Lena Lööf från SWEA South Florida SWEA Internationals valberedning

Marie Larsson-Stern,
SWEA München

för kommitté- och juryarbete. Den tar fram lämpliga kandidater till SWEA:s tre årliga internationella stipendier för forskning i svenska språket, litteraturen och samhället, interkulturella relationer respektive olika scenkonster. Valberedningen söker kontinuerligt nya kandidater från olika delar av världen med relevant kompetens och intresse till kommittéerna för de olika stipendierna. Anmäl ditt intresse om du som SWEA-medlem är intresserad, eller tipsa om någon som är lämplig!

SWEA Professional

Marie Larsson-Stern, SWEA München

SWEA Professional finns som intressegrupp i en del avdelningar och presenterades vid ett möte av representanter från SWEA Luxemburg, SWEA Irland och SWEA Stockholm. Inom SWEA Professional fokuseras det på företagsamhet, arbetsliv och yrkesfrågor. För många avdelningar har en sådan intressegrupp inneburit att man hittat ett sätt att nå ut till en helt ny målgrupp.

Programpunkter inom SWEA Professional kan omfatta föreläsningar eller workshops om hur man söker jobb, karriärcoaching, "personal branding", utveckling av ledarskap eller kanske om hur man gör ett bra första intryck också online. Träffarna leder också

till att det yrkesmässiga nätverket utvecklas.

Det är alltid roligt om vi kan ha aktiviteter som lockar kvinnor med olika intressen. Det är dock tydligt att våra respektive SWEA-avdelningar skiljer sig åt när det gäller åldersspridning, intresseområden och lokala möjligheter, vilket också skapar olika förutsättningar för att ha en sådan grupp. Ett förslag som togs upp av SWEA Stockholm var att skapa ett större SWEA Professional nätverk utanför avdelningsgränserna och därmed möjliggöra för små avdelningar eller de med svagt initialt intresse att digitalt kunna ta del av det program som erbjuds i andra avdel-

ningar med en väl fungerande SWEA Professional grupp. Ett förslag som absolut är värt att tänkas på, t.ex. mellan avdelningarna i Tyskland.

SWEA Professional Ireland

- Startade 2016
- Events
 - Professional events – nätverksträffar/föredrag
 - After Work – samarbete med Svenskar i Dublin

Värva nya medlemmar

PR

Behandla avdelningen som ett företag. Gör reklam konstant på sociala medier. Marknadsför till era medlemmar.

NÖJDA MEDLEMMAR

Medlemmar pratar med sina vänner. Om de har trevliga SWEA berättelser är det fenomenala som marknadsförare.

BYGG RELATIONER

Andra svenska organisationer är utmärkta rekryteringskällor. Kan ni ha gemensamma aktiviteter?

VISA UPP ER

Miss inte en chans att berätta om SWEA och vad ni gör. Delar ni ut stipendium? Donationer?

MEMA + OEMA + VEMA
REGIONMÖTE

9-10 OCTOBER 2020

LEDARSKAP

MINA BÄSTA TIPS

- Läs - Lyssna
 - Dare to read - Brene Brown
 - The Power of Positive Leadership - Jon Gordon
- Var tydlig om dina förväntningar
- Vi är alla volontärer
- Dela upp jobbet på flera

Modifierat bildmontage av Petra Cato

SWEA Art

– en gemenskap för alla konstskapande Sweor

Margareta Nilson, SWEA Köln/Bonn
och medlem i SWEA Arts koordineringsgrupp

SWEA Art är en intressegrupp inom SWEA International. Vi vill vara en inspirationskälla att börja skapa och främja utbyte mellan konstskapande Sweor – för professionella, amatörer, nybörjare och allt däremellan. Uppskattningsvis 300-400 Sweor är intresserade och abonnerar på SWEA Arts nyhetsbrev eller är medlem i Facebookgruppen SWEA Art, en sluten grupp endast för SWEA-medlemmar. SWEA Art har en hemsida www.art.swea.org. En grupp på fem Sweor koordinerar verksamheten.

SWEA Art har aktiva lokala grupper, som i Berlin. Sedan starten 2002 har ett antal internationella eller regionala workshops och utställningar organiserats varje år men 2020 blev givetvis helt annorlunda.

Då kom idén att göra webbutställningar. Vi började med ett upprop till World Art Day den 15 april. Alla Sweor kunde lägga in konstverk på tema "Våren" i SWEA Arts Facebookgrupp, alternativt att skicka dem per mejl. Sedan fick SWEA Art

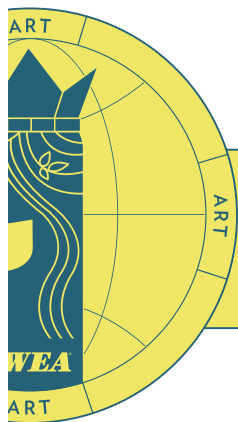
möjligheten att gestalta två webinarier. I juni gällde det att teckna och måla akvarell, motivet var rosor – lagom till Rosens dag den 2 juli. I oktober var temat collage. Deltagarna fick tips och vägledning att skapa egna collage på tema Höst.

Gensvaret var fantastiskt! Vid varje tillfälle deltog mellan femtio och sextio SWEA Art-konstnärer med ännu fler konstverk: Teckningar, akvarell-, akryl- och oljemålningar, keramik, tryck, textilkonst och multi-media-konst. Alla deltagare var otroligt entusiastiska och många nämnde att de för första gången visade sin konst i ett större sammanhang. Samtidigt fördubblades antalet medlemmar i Facebookgruppen.

En översikt över de olika aktiviteterna och alla konstverk finns på SWEA Arts hemsida <https://art.swea.org/aktiviteter>.

SWEA Art planerar flera nya webinarier under 2021. Men vi hoppas naturligtvis att vi kan träffas i verkliga livet också, lokalt och globalt. Ett antal workshops är planerade men allt beror givetvis på coronautvecklingen.

SWEA Art Berlin Workshops

– 2020 ett speciellt år

Berit Sundahl,
medlem i SWEA Art Berlin

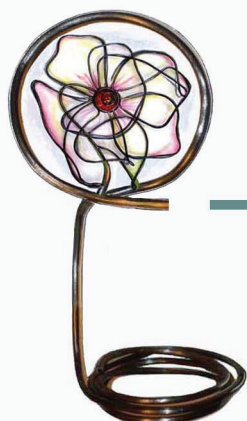
Vi är ett stadigt gäng i SWEA Art Berlin, som under ledning av konstnären Caroline Creutzer, har varit flitiga under mesta delen av detta speciella år 2020. Trots lockdown har vi lyckats med sex workshops; från "Att Våga Måla... Stort" (i akryl) till akvarellskisser, höstcollage och "Jul-KransFint"! De två första hade vi i januari och februari. Med Lockdown i mars blev det en liten paus i våra träffar, men vi blev sporrade att hålla igång och lämnade in konstverk till webbutställningen på temat "Våren" i april. När Margareta Nilson och Christina Måneskiöld höll SWEAs första Art webinarium om akvarell på tema "Rosor", blev vi jätteinspirerade att vara med på onlineutställningen de utlyste. Så äntligen, på självaste Rosens dag, 2 juli, träffades vi igen, utomhus, allt efter tidens regler med att hålla avstånd, och nu på tema "Att Våga Måla...Akvarell". Då hade vi dessutom trevligt besök av Margareta från Köln, som kunde tipsa oss och ge

goda råd om denna teknik. Alla skissade flitigt i sommarvädret i biotopen bredvid Caroline Creutzers hus efter en fantastisk lunch i hennes trädgård. I september blev vi bjudna till Märta Höppner i Dalmsdorf, Kratzeburg,

som ligger i Mecklenburg-Vorpommern. Där skissade vi nervid Käbe-

licksee efter en underbar lunch med fräscha ingredienser från hennes köksträdgård. Efter SWEA Arts andra webinarium, om collage, jobbade vi på det temat på en workshop i november hos Caroline. Det var en jättekul och intressant utmaning att vara med på den spännande höstutställningen SWEA arrangerade, och vi var fem Berlinsweor som deltog med sina höstcollage. Det fungerade att träffas trots att vi var tvungna att jobba inomhus så här års och tack vare Caroline igen, som gör om sitt vardagsrum till en stor målarateljé för oss. Vi använde mask, satt med stort avstånd till varandra och luftade. I november kom det strängare regler igen, så vi fick vara max tre personer tillsammans, men vi lyckades hastigt få ihop en liten workshop till att göra våra julkransar. Nu väntar vi med spänning på nästa konstnärsträff och hoppas att viruset kommer under kontroll, så att vi kan ses igen inom kort! Skapandet och gemenskapen är balsam för själen!

eisen art Skog
www.eisenart-skog.de

Konst - Skulpturer
Bord
Lampor
Smycken

Susann Stelling, Tel: 0151-591 22 581
susannstelling@googlemail.com

Coronasommar i Berlin

Cecilia Persson, SWEA Berlin

I vanliga fall stannar alla SWEA-aktiviteter upp under sommartid, då de flesta av oss är på semester hemma i Sverige. Men sommaren 2020 var, som ni alla vet, helt annorlunda. Programgruppen beslöt därför - trots alla restriktioner som ändrades från vecka till vecka och från dag till dag - att göra det bästa av situationen och här kommer ett axplock:

Nordic Walking runt Schlachten-see, en av Berlins vackra sjöar, där vi t.o.m. stötte på små sköldpaddor som bor i sjön. Efteråt kunde vi, utspridda vid olika bord både småprata, dricka och äta tack vare Restaurant Fischerhüttes öppna kiosk. Så roligt att kunna träffas igen!

Senare blev det ett spännande besök i **Botanischer Garten**. Växthusen var visserligen stängda, men området utomhus erbjöd också en hel del intressant. Bland annat besökte vi delen där medicinalväxter odlas och fick lära oss en hel del matnyttigt om det. En trevlig lunch - naturligtvis utomhus - följde och för några av oss ett besök på Garten Akademie, ett riktigt smultronställe med vackra växter och en fin butik.

Ett par veckor senare var vi fem glada Sweor som gjorde en **dags-tur på cykel i Tiergarten** - Berlins

enorma park mitt i stan, och i början av augusti var det sen så dags för **kräftskiva** hemma hos vår ordförande Terese i hennes fint pyntade trädgård. Borden var dukade med lämpliga mellanrum och alla viktiga attribut var på plats. Allt från de underbara röda kräftorna till ostpajen, knäckebrödet och svenska flaggor.

Räkfrossan i början av september var som vanligt sweaårets höjdpunkt, och 27 glada Sweor samlades vid dukade långbord i Svenska kyrkans underbara trädgård och njöt, inte bara av räkor i mängder, utan också av ost, vin, aioli och husmors nybakade ljumma bröd.

Beelitz Heilstätten:

Det har gått lite upp och ner och stundtals varit ovisst vilka aktiviteter vi har kunnat utföra och åka på. Regelverket har plötsligt ändrats och så har man fått tänka om. Som tur var kunde vi åka på ännu en riktigt spännande utflykt en bit utanför Berlin. I mitten av oktober åkte en handfull munskyddsprydda Sweor på en regnig dagstur till Beelitz Heilstätten. Beelitz Heilstätten är ett övergivet gammalt sjukhusområde med spännande historia.

Det byggdes för att vårda tuber-

kulospatienter, men har även använts under andra världskriget och av Sovjets armé som utnyttjade lokalerna ända fram till 1990 talet, då sjukhuset övergavs. Det har nu stått övergivet sedan 20 år tillbaka och är helt förfallet och igenvuxet. Utrustade med gula bygghjälm fick vi en guidad visning i Das Alpenhaus. Alpenhaus byggdes 1907 för kvinnliga tuberkulospatienter och det är nu en igenvuxen ruin med kuslig stämning i de övergivna salarna. Vi ser verkligen fram emot när vi kan åka tillbaka och gå ännu en guidad tur i någon annan byggnad.

Efter den lite kusliga, guidade turen inne på sjukhuset passade vi på att gå en promenad i trädtopparna på **Baumkronenpfad**. Det var en fin promenad på några hundra meter med milsvid utsikt över trädtopparna ca 20 meter över marken. Det var många trappor upp och lite svindlade det allt när man tittade ner från utsiktstornet som var 40 meter högt.

Vi avslutade dagen med läcker pumpasoppa, rökt fisk och pumpa-utställning på Spargelhof Klaistov. Där var några riktiga bjässar bland pumporna i utställningen, den största av dem alla vägde hela 761 kilo!

Trots Corona, trots tidvis hårda regler, trots nedstängning och trots rädsla och oro för smitta har SWEA Berlin ändå lyckats hålla igång! Vi har träffats när vi har kunnat och programgruppen har anpassat utflykterna efter hur situationen här i Berlin har varit för tillfället. Pandemi till trots! Året i SWEA Berlin har varit ett annorlunda men ett bra år!

Nu hoppas vi på bättre tider och fler SWEA aktiviteter att se fram emot! Som en klok kvinna sa: "Denk Positiv! Und trotz Corona genieße jeden Tag und mach was Schönes" "Tänk positivt! Och trots Corona njut av varje dag och gör något trevligt"

Reflektioner kring ett reflexband

Häromdagen var jag ute och gick tills det blev halvskumt men med SWEAs reflexband runt armen kunde både cyklister och bilister se mig. Reflexbandet köpte jag på Regionmötet i Milano för ett par år sedan. SWEA bjuder alltså på ljus i mörka stunder! Symboliskt sagt men också sant. Jag passar på att slå ett slag för att vara aktiv i ditt SWEA! Det är roligt på så många olika sätt!

Under de senaste veckorna har jag stött på ett par saker i livet utanför SWEA som jag redan lärt känna genom just SWEA förutom reflexbandet. Genom jobbet går jag på en

kurs som handlar om förändringsarbete inom organisationer. Där nämndes en förändringsmodell som kallas VUCA. Det är en förkortning för följande engelska ord: Volatility, Uncertainty, Complexity & Ambiguity. Med hjälp av den modellen kan man beskriva det som upplevs för att bättre förstå det som händer och sina egna reaktion och känslor - vad det nu än kan vara för förändring. Denna modell presenterades för ett tag sedan under en Zoomträff med avdelningarna inom MEMA av SWEA Professional i Luxemburg.

Ett par dagar senare tittade jag på

nyheter över appen SVT nyheter där ser jag ett foto på ett ansikte som jag kände igen från VM i Dubai förra året. Det var Dag Blanck från Uppsala Universitet som förklarade något angående presidentvalet i USA, han är professor i Nordamerikastudier. Under VM berättade han om hur institutet Swenson Swedish Immigration Research Center i Illinois, som han leder, bl a arkiverar SWEAs dokument och därmed var SWEA-historia.

Så binds livet ihop.

Förresten, reflexbandet är en produkt från SWEA Berlin.

**Praxis für
Radiologie und Nuklearmedizin
Euskirchen**

MRT CT Röntgen Mammographie Sonographie Szintigraphie

Diagnostik

Vorsorge

Schmerztherapie

Radiologie / Neuroradiologie

Dr. med. Ulrich von Smekal
Dr. med. Ulrich Hirschfeld
Dr. med. Matthias Hackenbroch (svensktalande)
Friedrich Meyer
Dr. med. Thomas Bartz

Nuklearmedizin

Dr. med. Hanno Blasberg
Dr. med. Ali Al-Shiblak

Berliner Str. 2
53879 Euskirchen-Innenstadt
(ca. 30 min von Köln oder Bonn)

Vid frågor och tidsbeställning

Tel. Radiologie 02251-510 23
Tel. Nuklearmedizin 02251-129744
Fax 02251-76116
service@radiologie-euskirchen.de

www.radiologie-euskirchen.de

**”All vår början bliver svår,
bättre går det år från år.”**

Från Stockholm ...

Året är 1968. Jag studerar sista terminen vid universitet. En vårdag kommer en fransk studentdelegation upp från Paris och rapporterar om revolution och uppror. Det känns mer som historien vingslag än vår kritik av regeringens planer på att införa fasta studiegångar för att öka studenternas "genomströmningshastighet". Hos oss på den historiska institutionen är både studenter och professorer mot nerskärningarna. Statsvetarna, som är betydligt fler och har för få pro-

fessorer, är radikalare. Några av dem förespråkar revolution och kallar oss i humanistiska fakultetsföreningen för "kårbyråkrater".

Studentikosa vore nog en mer passande beteckning; här klänger vi med vår ordförande Magnus Härenstam i ett av träden i Spökparken. När kårhuset ockuperas av radikala studenter och externa marxister i slutet av maj registrerar vi det med förundran. I juni tar jag min examen och i augusti flyttar jag som stipendiat

... till Bonn.

Jag klarar universitetets intagningsprov. Att min svenska examen inte godkänns har jag förstått, men jag börjar helt enkelt. Vid Historisches Seminar tas jag emot av professorns petige assistent. Han frågar om jag kan läsa gamla handskrifter, om jag behärskar engelska, franska och lat-

Inger Schuberth,
SWEA Berlin

in? Och meddelar högdraget att jag tidigast kan få tid hos professorn om en vecka. Professorn själv visar sig vara mycket formell, men också mycket tillmötesgående. Han tar sig tid och gör upp en studieplan för mig. För min forskning om första världskriget behöver jag en arbetsplats i Auswärtiges Amts arkiv – han skriver den nödvändiga rekommendationen. Jaså, jag har inte läst latin? Nå, då gäller det att komplettera. Det finns grundkurser på Akademisches Auslandsamt. Vid institutionen för Germanistik finns en professor som länge varit i Danmark, han kan säkert tentera mig "im Nordischen", hör med honom! Själv hälsar han mig välkommen till sitt Hauptseminar och eftersom medeltidshistoria är obligatoriskt, föreslår han att jag vänder mig till den kvinnliga professorn vid institutet för Rheinlandets historia – hon gör alltid så intressanta utflykter med sina studenter. Nu fattas bara ett ämne. Vad har jag mer läst i Stockholm? Engelska och franska, ja, då är det bara att välja. Jag väljer Anglistik. Se så, där har vi de ämnen som krävs för en examen! Samtalet är över på en timme.

På den engelska institutionen godkänns inte mina "tre betyg", det vill säga tre terminers heltidsstudier, så jag placeras bland nybörjarna i Proseminar. Vid institutet för Rheinische Landesgeschichte får jag plats i ett Hauptseminar där de ekonomiska förhållandena i Westfalen på 1000-talet behandlas. Den latinska källa vi utgår från är Vita Meinweri. Jag blir kallsvettig när jag förstår att det inte existerar någon tysk översättning! Min stackars man får rycka in och hjälpa mig. Slutligen kommer jag överens med den vänlige germanistprofessorn om ett tentamensämne. Se där, allt verkar ju lösa sig!

Om det bara inte vore så svårt att få kontakt med de tyska studenterna!

Deras första fråga är alltid: Welches Semester sind Sie? Inte bara det att de niar mig, själva frågan är svår att besvara. Är jag förstaterminsstuderande? Eller ska jag räkna tiden i

Stockholm och svara elfteterminsstuderande? Varken det ena eller det andra öppnar för samtal. Här, där alla ämnen studeras parallellt, mäter sig studenterna mot andra genom att ange studietermen. Och tydligen har de problem med någon som går en Grundkurs, besöker ett Proseminar och flera Hauptseminare. Och inte blir det bättre av att jag efter en termin flyttas upp i engelskprofessorns privata Oberseminar.

När jag i Hofgarten stöter ihop med studenter jag känner igen från föreläsningar eller seminarier hälsar jag glatt. Hälsningarna besvaras inte. Genomgående inte. Det känns rätt ödsligt. Här hälsar man uppenbarligen

“
Deras första fråga är
alltid: Welches Semester
sind Sie? Inte bara det att
de niar mig, själva frågan
är svår att besvara.
”

inte på folk man inte känner. I augusti 1968 invaderar Sovjetunionen Tjeckoslovakien. En ung studentska i Prag skanderar Dubček! Dubček! Dubček! och flyr därefter till Wien. Därifrån kommer hon till Bonn och hamnar i samma latinklass som jag. Vi blir vänner och säger genast du.

Här strejkas!

Under hösten når studentrevolutionen Bonn. Klockan åtta en morgon står jag och ett trettiotal studenter utanför en föreläsningssal i Hauptgebäude och väntar på att dörrarna ska öppnas. Plötsligt dyker ett par okända ynglingar upp och säger att vi ska strejka! Förvirring uppstår, men innan någon hunnit ge sig av, anländer den kvinnliga professorn. Diese Vorlesung wird bestreikt! ropar strejkorganisatörerna. Jaha, på så sätt, säger professorn lugnt och frågar om någon av de församlade kommit för att lyssna på hennes föreläsning. Där står jag i svin-

ottan utanför föreläsningssalen och ska låtsas som om jag kommit förbi av en slump? Det vore ju löjligt. Alltså räcker jag upp handen. Och upptäcker till min häpnad att jag är den enda! Men det vore ju ännu löjligare att ta ner den igen. Nur eine Person, konstaterar hon, då är det ju onödigt att använda föreläsningssalen. Kommen Sie mit, wir gehen woanders hin, säger hon och tar mig med till ett kafé. Hon berättar om arkiv i Italien och om Tysklands tusenåriga rike: Da waren es auch meist Frauen, die sich nicht geduckt haben.

Charmlös utbispisning

Vid ingången till Mensa sticks flygblad från höger och vänster i händerna på alla som går in. Jag läser medan jag står i den långa kön uppför trappan. Noterar det krigiska språket och alla uppmaningar till våld. Häng de borgerliga! Skjut marxisterna! Framme vid serveringen skvimpar ovänliga damer i soppa och dagens rätt i olika fördjupningar i den repade, grådaskiga plastbrickan. Jag letar efter ett bord som inte svämmar över av utspild soppa och upplösta flygblad. Det är inte utan att jag längtar tillbaka till den

trevliga Kårhusrestaurangen i Stockholm. Och just den här dagen känns jag igen och blir tilltalad! Som strejkbrytare och förrädare!

"... bättre år från år"

Naturligtvis blev det bättre. Jag klarade mig igenom studierna och fick vänner bland studenterna. Jag vande mig vid det tyska niandet. Och genom åren har jag fått nära vänner som jag duar – och nära vänner som jag niar. Det är inget konstigt med det!

Häromdagen ringde en ung svensk forskare upp mig och sa hela tiden ni och er! Först trodde jag att han menade mig plus andra. När jag förstod att så inte var fallet, sa jag att han gärna fick säga du. Men han fortsatte att nia mig! Som man gör med gamlingar. Fast helst vill jag ju tro att det var av respekt.

Tyskland på sjuttioalet

- en blå-gul tillbakablick på ett kluvet samhälle

*Karneval i Rhenlandet, även i skolan. Ett måste för alla lärare och en ny erfarenhet för mig.
Foto: privat*

Christine Åstedt,
SWEA Köln/Bonn

På hösten 1972 kom jag som ung lärare till ett flickgymnasium i Bergisch-Gladbach. Min blivande man var inom betryggande räckhåll i Bonn. Det var å ena sidan en optimistisk och livsbejakande tid. Willy Brandt hade blivit vald till förbundskansler, det låg 'flower power' i luften. Samtidigt fanns det oläkta sår från andra världskriget och nazist-tiden under ytan.

Allteftersom tiden gick kunde jag göra mig alltmer förtrodd med tyska förhållanden och också med det som för mig, ett barn av det krigsförskonade, neutrala svenska folkhemmet, var nytt och främmande: nämligen närheten till andra världskriget. På sjuttioalet var kriget och nazist-tiden inte så avlägset som idag.

På postkontoret i Köln-Dellbrück, där jag bodde, fanns en Röda Kors-

affisch med foton av människor, som efter krigets kaos och virrvarr sökte sina anhöriga och till och med sin egen identitet. En gång, när jag väntade på tåget i Dellbrück, blev jag tilltalad av en äldre dam, som frågade: 'Sind Sie SS-Tochter? Sie sind so blond.' Vi tog sällskap på tåget, och hon berättade om hur hon och hennes familj varit förföljda under NS-regimen. Vid ett annat tillfälle satt jag på bussen och hörde någon gräla och gorma bakom mig. Jag var föremålet för denna 'någons' förargelse, jag satt nämligen på en plats som var reserverad för 'Schwerbeschädigte', dvs krigsskadade personer. Så minns jag en kollega, en rar gammal 'sagotant' med doktorstitel, som var min mentor i Bergisch-Gladbach. Om henne ryktades, att hon varit en glödande nazist. I Bonn-Poppelsdorf fanns en danslokal, som i folkmun kallades 'Witwendiele', fritt översatt

'danshak för änkor'. Det sades, att det frekventerades av kvinnor, vars män antingen stupat eller spårlöst försvunnit under kriget. Dansande glada änkor hörde också tiden till.

Tidstypiskt var säkert också, att man förträngde det som skett. Att leva med skuld är svårt. Ofta förteg föräldrar sin delaktighet i denna skuld för barnen. Detta ledde till svåra generationskonflikter, när barnen krävde att få fakta om föräldrarnas värderingar och förehavanden under den här tiden. En lärarkollega i min ålder visste inte, att tyskarna ockuperat Norge, och på en gemensam promenad genom Düsseldorf, som är helt präglad av efterkrigsarkitektur, framgick det att hon inte visste, att stora delar av staden varit sönderbombad. Det sägs att tiden läker alla sår. Oförrätter kan förlåtas, men får inte falla i glömska.

Ny i München

Jag kom till München från Sverige för första gången för snart fyra år sen. Vilken fantastisk stad! Jag som inte är så förtjust i att bo i stora städer föll direkt för det som ibland kallas Tysklands största by. Jag kände mig hemma direkt i München och uppskattar att jag kan känna så stor tillhörighet, som relativt ny i stan. Englischer Garten, som är en av världens största stadsparkar med 375 ha (två fotbollsplaner blir en hektar), bjuder på mycket natur och badmöjligheter i floden Isar. Sendlinger Strasse och Viktualienmarkt med Biergarten är områden där jag gärna strosar omkring och tycker mig känna historiens vingslag. En "Biergarten" finns inom räckhåll var man än är och är verkligen ett koncept som är nytt och positivt.

Cykelkultur

Ett bra sätt att se sig omkring i stan är att cykla och cykelvägar finns det föredömligt gott om. Jag gillar inte att cykla i centrum i rusningstid, för då är det riktigt rörigt. För övrigt går det hur bra som helst för det är inte okej att gå på cykelbanorna. Det tog bara ett par dagar, sen hade jag förstått att fotgängare av ren självbevaringsdrift håller sig därifrån! En annan sak som slagit mig är att det är mycket glesare mellan gatlysenäna än i Sverige, såväl längs gatorna som inne på gårdarna mellan husen. Cykel- och framför allt gångvägar, är på flera ställen inte upplysta alls och det är därför helt mörkt när solen har gått ner. Elljusspår för promenad och löpning som vi är bortskämda med i Sverige är inte vanligt.

Kontanter

Medan det i Sverige snart inte går att använda pengar att betala med över huvud taget (känner fortfarande inte igen de nya, svenska sedlarna och mynten) är det många ställen i Tyskland där det är bäst att först fråga om de tar kort, till exempel på restauranger. Och på marknader som Viktualienmarkt är det alltid riktiga pengar som gäller. Jag hade hört om det innan jag kom hit, men ändå inte riktigt förstått. Som svensk känns det först krångligt att alltid se till att ha kontanter med sig, men samtidigt tycker jag det är sunt att inte alltid helt förlita sig till betalkort som kräver att uppkopplingen fungerar.

Nytt för mig

- som svensk i Tyskland Marie Larsson-Stern
SWEA München

Kassor och öppettider

På tal om att handla så är det verkligen superbråttom att plocka ner den betalda maten i mataffärerna, eftersom det är så begränsat med plats att stapla varorna efter att de registrerats i kassan. Helt obegripligt för oss svenskar som aldrig packar ner någonting förrän allt är betalt, eftersom det finns så stora ytor för varorna efter kassan. Men efter ett par gånger lär man sig det också, däremot tror jag det skulle vara svårt att införa något liknande i Sverige.

Det går inte att handla på söndagar. Punkt. Vi trodde att IKEA var öppet till exempel, men nej, inte ens där. Efter hand har jag vant mig och ser det nästan enbart som positivt eftersom det medför att söndagarna verkligen blir lugna dagar för samvaro. I Sverige är söndagarna stora dagar för handel och man ser småbarnsfamiljer tillbringa mycket tid i shoppingcentra. Här upplever jag att söndagarna används till mer familjär samvaro i de fina parkerna i stan, men också i Alperna där många barnfamiljer promenerar, framför allt på söndagar.

Münchens omgivning

Närheten till de vackra miljöerna i Alperna uppskattar jag mycket. Den svenska fjällvärlden med sina vida vidder där en kan vara helt ensam saknar jag när jag är i Tyskland. Men även om det bor väldigt många människor i Alpernas närhet, som också åker dit för att vandra, känns det inte trångt. Det finns förhållandevis så många fler iordningställda leder att det räcker till alla. Ett av mina bästa ställen i närheten är blomsterberget Wank i Garmisch Partenkirchen. Dit går det att åka på en dryg timme från

München. Väl ute på landsbygden i bergsområdena verkar det vara viktigt att bevara de små jordbruken med kor med stora bjällror och vackra blomsterängar. Det har vi inte slagit vakt om på samma sätt i Sverige. Det är också påtagligt hur vanligt det är med vedeldning och därmed brännved från skogen.

Skogen

Jag har arbetat med skogsskötsel och naturvård i hela mitt yrkesverkssamma liv och vill avsluta med några reflektioner som rör skogen. Både i Sverige och i Tyskland är skogens råvara viktig för produktion av såväl sågtimmer för att bygga hus, till förpackningar, toalettpapper och numera även textilier. I Sverige täcks 70% av landarealen av skog (28 miljoner hektar) medan motsvarande andel i Tyskland är en tredjedel (11 miljoner hektar). Total mängd virke i skogen är ungefär densamma eftersom marken i genomsnitt är bördigare och träden därför växer snabbare i Tyskland.

Ungefär hälften av skogen ägs av privata skogsägare i båda länderna, men det är stor skillnad mellan hur stora de privata fastigheterna är: I Sverige är en genomsnittlig privat skogsfastighet ca 45 ha, i Tyskland ca 3 ha. Detta avspeglas i att skogsbruket är mer småskaligt och skogarna mer extensivt skötta än i Sverige där skogens produkter är en stor inkomstkälla för många privata skogsägare. Men det handlar först och främst om att producera virke i skogarna. Att bevara och utveckla naturvärden i skogen är viktiga frågor som engagerar många i båda länderna.

Bli gammal här i Tyskland eller hemma i Sverige?

Cecilia Stickler,
SWEA Berlin

Det spelar ingen roll var du blir gammal – det är lika konstigt och lite trist var du än är. Kanske en Söderhavssö skulle vara lite, lite roligare än november i Berlin? Jag har under de sista åren haft lite olika turer på olika intensivvårdsavdelningar och varit död och varit nära att dö, så därför är jag kanske ändå lite expert på det hela?

Vad jag har lärt mig är att dö-städa.

Tänk, det finns inte ens på tyska. Jag har dö-städat flera omgångar under Corona epidemin, sist rök min betygspärm och två skilsmässopärmar. Nu behöver ingen längre veta om jag verkligen har tagit studenten, var och hur jag jobbat eller varit gift och hur blivit skild. Sortera ut vad du inte behöver så dina eventuella barn inte behöver göra det. De kommer att tacka dig när de står vid din grav.

Kolla upp vad det är som DU vill –

vill du att de ska hålla liv i dig tills du ligger som en vissan purjolök i sängen? Gör en Vorsorge/Betreuungsvollmacht och bestäm, om du vill det eller om du vill slippa ifrån eländet (och när jag var på IVA sist förstod jag sen när jag återkallats till det jordiska igen, att läkarna faktiskt inte helvägrar längre, om man säger, att nä tack, nu räcker det.), vem som ska ta hand om dina pengar – om du har några – när du själv har blivit gaggig och inte kan det, vem som ska ärva och hur etc. Men viktigt är: Gör en ordentlig lista på dina tillgångar, banker, värdepapper, försäkringar, kontonummer och hur man kommer in på konton. Skriv upp alla lösenord för din dator, din telefon och vad som är viktigt – tack vare ett fiffigt barnbarn i Berlin kunde man på IVA på Danderyds sjukhus få reda på hur man kunde öppna min telefon.

Jaha, och var och hur tänkte du bo på slutet? Stanna kvar i ditt slott och ugglas där lite? För min del skulle det gälla att ugglas på 55 kvm, men när du inte kan ta dig ut så mycket och inte vill vara så ensam (så som jag har upplevt det under corona, så starkt)? Då är det dags att börja kolla upp pangisboende som finns - som allt här i livet – från absolut människoovärdig tröstlöshet till lyx, allt beroende på dina egendomar (jag tror

det är sånt som kallas kapitalism?). Här ansöker man inte genom någon statlig institution om behörighet att få flytta hit eller dit, här måste man själv söka och göra det i tid. Eftersom det ju är en viss naturlig "omsättning" på äldreboende finns det goda chanser att komma in någon gång. Jag sökte för en släkting för ett tag sedan, 95 år gammal, och vad fick jag höra? "Nää, för gammal..." De vill ha pigga, unga och aktiva pangisar (som inte förorsakar arbete) så du kan också

bli för gammal för äldreboende. Det finns institutioner, som hjälper dig att förmedla alternativt boende, det finns clusterboende, 60+, fler-generations-boende och vad vet jag och där gäller att ha turen att få reda på rätt sak i rätt tid – de är eftertraktade. Vi blir fler och fler som inte vill sitta och tyna bort ensamma.

Det finns hemtjänst som man själv ordnar och som kommer hem till dig och hjälper dig i/på/under fem röda sekunder (sällan längre), och det är nästan en annan person varje dag. Man kan även "boka en polska", som man låter bo i sitt slott (med mina 55 kvm inte riktigt aktuellt.) och det kan man även göra helt lagligt med ordentliga arbetskontrakt.

Och vem betalar kalaset?

Lite annorlunda är familjekänslan här – i Tyskland är det självklart att den yngre generationen ställer upp för den äldre, det blir "pay-back-time" så att säga. Själv tycker jag att det känns alldeles förskräckligt att veta, att mina barn skulle behöva stötta mig ekonomiskt, men det är det normala. Om du, när du blir gammal, kommer på obestånd har man som barn enligt lag plikt, att till en viss del bidra till föräldrarnas utkomst. I Tyskland står vi föräldrar för barnens utbildning så därför "pay-back". Än så länge gäller den regeln – det är nog bara en tidsfråga tills den avskaffas, för den kommande generationen har säkert nog med att själva försöka klara av sin framtid.

Cecilia Stickler

<https://www.nichts-für-feiglinge.de>

Hej alla kända och okända "Sweor",

Eva Lampen, SWEA Frankfurt

När jag kom till Wiesbaden (gravid i sjunde månaden) i november 1998 hade jag ingen aning om hur det skulle gå. Det skulle nog gå bra, det var jag helt övertygad om.

Det har det också gjort, över förväntan.

Vad jag inte hade helt klart för mig var dock att det finns skillnader mellan svensk och tysk kultur, ibland STORA skillnader.

Eftersom man som svensk hittar många likheter i språket rätt snabbt så känns det inte så främmande som tex. franska. Men efter ett tag så tittade ju skillnaderna fram i olika sammanhang.

En av de största skillnaderna var ju naturligtvis tilltalsformen Ni och inte du.

Att hela tiden säga "Ni" till alla andra för att vara på den säkra sidan så att inte någon tar illa upp. Det tog ett bra tag innan det fastnade och kändes hyfsat naturligt. Att själv föreslå att man kan säga du till varandra, utan att vara ohövligen, kom först senare.

I början är man ju rätt osäker på de "sociala koderna" det enda man vet, är att man INTE vet hur de fungerar. Efter ett tag frågade vår granne, dvs portvaktsfrun Frau Krautwurst, (som alltid hängde ut genom fönstret och hade stenkoll på vad som hände på gatan) min man om jag hade några problem eller om jag hade något emot henne som person? Ja, eftersom jag aldrig pratade med henne utan bara gick förbi och sa: Guten Tag.

Sanningen var att jag inte hade en aning om hur jag skulle tilltala henne, en äldre dam som jag inte kände. (Eftersom hon var äldre måste hon erbjuda mig att vi kunde säga du till varandra, inte jag som var yngre). Jag behärskade inte heller språket så bra att jag kunde ha en konversation med henne.

Det är något som är viktigt för tyskar, att alltid vara hövlig och prata med andra, "Smalltalk". Man hälsar alltid och pratar med varandra även om man bara står i hissen tillsammans. Det kunde vi svenskar bli betydligt bät-

tre på.

Ett annat fenomen som jag upplevde, var att alltid säga vad man tycker. Numera tycker jag att det är en bra sak. I början var jag dock rätt oförstående och förvirrad.

Om jag gick på stan med min nyfödda dotter i barnvagnen kunde det komma en okänd äldre dam och berätta för mig att min dotter hade alldeles för lite kläder på sig och att jag genast måste lägga över henne täcket så att hon inte fryser. En stund senare kom nästa okända äldre dam och sa att: Kära nån det är ju alldeles för varmt för babyn! Allt var ju väl menat men jag, som svensk, hade tänkt de här sakerna men inte framfört dem till en okänd person.

Numera uppskattar jag den här raka uppriktigheten, inte alltid, men bättre än "vad menar dom egentligen"? En annan sak som jag inte kunde förstå i början var den tyska hövligheten.

Om vi hade picknick, vilket tyskarna inte hade på samma sätt som vi då, och det fanns hur mycket plats som helst på stranden, satte de sig bredvid oss eller bara en liten, liten bit bort.

Satt man på ett Café som var "folk-tomt" satte de sig vid nästa bord. Varför?

Min man, som är tysk, upplyste mig då om att de gjorde det för att INTE vara ohövligen. Så olika det kan vara, vad det betyder. Av hövlighet sätter de sig bredvid oss så att vi inte ska behöva sitta ensamma och "kuckelura".

Jag har nu bott här så länge att jag inte ser skillnaderna så tydligt längre och också ibland har svårt att hitta de svenska orden, även om jag fortfarande tänker på svenska.

Jag vet i alla fall att jag är glad för att jag gått med i SWEA och att jag kan fortsätta vårda mina svenska rötter med alla dessa härliga svenska kvinnor. Vi är alla fantastiska på vårt eget vis med våra olika erfarenheter utifrån värden som vi delar med varandra.

Hälsningar i Coronatiden ifrån
Eva Lampen

Smultronställen

Vi Swear har våra smultronställen. De betyder något speciellt för oss och vi återvänder gärna dit. Här presenterar några Swear sina smultronställen i Tyskland. Fantastiska platser för oss andra att upptäcka!

Foto: Susanna Waldorf

Oberammergau

Det tar en timme att bila ner från München till Oberammergau, en by där bayerska historien är present och där man kan njuta av livet på landet. Här tröttnar man aldrig på att titta på husen, för fasaderna är smyckade med s.k. "Lüftmalerei", det färgstarka illustrationsmåleriet, som är typiskt för hela regionen. Oberammergau är framför

allt känt för sitt Passionsspel som egentligen skulle ha ägt rum 2020, men p.g.a. coronapandemin fick skjutas upp till 2022. Här uppför byns invånare historien om Kristi lidande enligt traditioner som går tillbaka till en pestepedemi på 1600-talet.

Grit Ranft,
SWEA München

Med cykel, tåg och trampebåt nära München

Mitt hemestertips är egentligen överallt runt om München! Vi tog med hela familjens cyklar på tåget och styrde kosan mot Fischbachau. Det var trevligt och intressant att cykla runt på nya vägar och upptäcka omgivningen och naturen. Vi åt på Klosterstüberl, som barnen klassade som en av världens bästa restauranger, med en utsökt pannkakssoppa.

Vi vandrade till vattenfallen i Josefthal vid Schliersee, ett magiskt utflyktsmål, som taget ur en saga. Sista dagen blev det en tur med trampebåt på Chiemsee i strålände solsken! Det blev en miljövänlig och aktiv resa som vi gör om snart igen!

Sara Klein,
SWEA München

Foto: Sara Klein

Bad Homburgs Sjöjungfru!

Foto: Agneta Siemens

Restaurangen Zum Wasserweibchen ligger intill Bad Homburgs Slottspark. Sedan 1866 bjuder denna gemytliga restaurang på härlig tysk mat. På menyn hittar du Potatisplättar à la Ingeburger, Handkäse mit Musik, Rindertartar, Tafelspitz mm. Ett måste är den otroligt goda efterrätten Kaiserinnenschmarrn. Un-

der sommarhalvåret öppnar de även uteservering under Slottsparkens träd. En restaurang jag varmt rekommenderar att besöka.

www.wasserweibchen.de

Agneta Siemens
SWEA Frankfurt

City beach/ City Alm

City Beach eller City alm är definitivt ett smultronställe i Frankfurt samt en stor favorit bland lokalbefolkningen. Det är centralt beläget men ändå lite undangömt då det befinner sig på taket utav ett parkeringshus nära Konstable-rwache.

På sommaren kan man njuta av en dag i solen sittandes i en solstol på sanden, hänga vid poolen eller spela lite beachvolleyboll med vänner och familj. På vintern kan man istället uppleva en julmarknad med ett härligt utbud utav mat och dryck samt

beundra utsikten av Frankfurts berömda skyline.

Mer information om City beach/City alm kan du hitta här:

<https://citybeach-frankfurt.de/>

<https://cityalm.de/>

Bijlana Tolic
SWEA Frankfurt

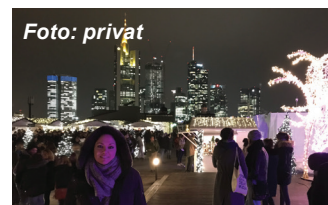

Foto: privat

Foto: Inger Marie Garcia de Presno

Sacrower Heilandskirche

Byggt 1844, ligger vid sjön Havel strax norr om Potsdam/Brandenburg. Mellan 1961 och 1990 gick Berlinmuren tvärs över kyrkans område, och den fristående kampanilen byggdes då in i muren. Efter församlingens julfirande 1961 förstörde DDR-gränstrupper kyrkorummet helt.

Kyrkan - mitt i ingenmanslandet - förföll under flera årtionden. Sedan 1992 är den tillsammans med palats och parker i Potsdam och Berlin Unesco världsarv och fint renoverad.

Inger Marie Garcia de Presno, SWEA Berlin

Urban Nation

Mitt smultronställe är street art museet Urban Nation som ligger på Bülowstrasse. Urban Nation är en möjlighet för konst som street art, graffiti och urban art att ställa ut utan att bli sanerat eller övermålat. I den senaste utställningen visas den amerikanska fotografen Martha Coopers verk. I en tid innan mobiltelefonerna blev Martha Coopers foton ett sätt för konstnärerna att bevara sin konst trots det föränderliga gaturummet. Utställningen med Martha Coopers verk är en i raden på detta fantastiska museum. Ny konst

på ett annorlunda sätt!

Christina Englén, SWEA Berlin

Foto: Christina Englén

Sengbachtalsperre i Solingen

Foto: Emelie Järlid

Runt omkring oss i NRW finns det mängder av dammanläggningar (eller Talsperren som de mer målande kallas på tyska) att besöka, alla med fina spår för vandring, löpning eller mountainbike. Med årstiderna varierar vattenståndet i dammarna och med det också vyerna. Kommunerna bjuder alltid på en teknik- och historiektion med fina informationstavlor och dammarna oftast har gett

invånarna runtomkring elektricitet och dricksvatten i mer än hundra år. Ett av dessa smultronställen är Sengbachtalsperre i Solingen med en fin naturstig.

<https://www.solingen.de/marketing/inhalt/tour-4-rund-um-die-sengbachtalsperre/>

Emelie Järlid, SWEA Köln/Bonn

Ahrdalen

Ahrdalen bjuder på något för alla, oavsett om du gillar naturupplevelser, kultur, eller vin och mat. Här odlas några av de bästa rödvinererna i Tyskland. Tjusningen är bisarra klippformationer insmugna mellan de välskötta vinterrasserna samt detsjudande livet i byarna under folkfesterna och det totala lugn som härskar runt nästa krök. Förutom de gamla

vackra vinbyarna finns borgruiner, kloster, romerska lämningar och Tysklands regeringsbunker från kalla kriget att besöka, liksom vinkällare och museum hos världens äldsta vinodlarkooperativ i Mayschoß.

<https://www.ahrta.de/>

Marie-Louise Jarlshammar SWEA Köln/Bonn

Foto: Marie-Louise Jarlshammar

Att vara gravid och föda barn i Berlin

Emelie Björkman,
SWEA Berlin

Jag, Emelie, är 32 år gammal och bor sedan 2018 med min man i Berlin. Vi gifte oss i augusti 2019 och i oktober 2019 gjorde jag ett graviditetstest som visade positivt. Vi var superglada och förväntansfulla, men hade innan dess inte haft någon kontakt med den tyska sjukvården och visste inte alls hur det fungerar här eller vad vi hade att förvänta oss. Detta var vårt första barn så jag har ingen personlig erfarenhet av vad det innebär att genomgå en graviditet och förlossning i Sverige, dock har vi på nära håll kunnat följa många av våra syskon och vänner som fått barn i Sverige.

Steg 1:

Efter det positiva graviditetstestet tog jag kontakt med en gynekolog, Frauenarzt, och fick en tid nästkommande vecka. Detta är en skillnad från Sverige, att man under graviditeten regelbundet träffar en läkare. Vid vårt första besök hos gynekologen gjordes bland annat ett ultraljud för att säkerställa att det fanns ett foster och hjärtljud. Jag var då i vecka sju/åtta. Vi kunde även själva se att det fanns ett litet hjärtljud vilket var en fantastisk upplevelse. Jag har haft flera personer i min närhet där fostret vid första ultraljudet visats sig vara dött, så att få göra detta första ultraljud så pass tidigt i graviditeten upplevde jag väldigt lugnande. I och med att graviditeten fastställdes av gynekologen utfärdades ett Mutterpass, en slags journal likt mödravårdens journal som följer med under hela graviditeten där relevant information om mamman, barnet samt resultat från undersökningar skrivs in. Mutterpasset, som är ett fysiskt häfte, rekommenderas man ständigt att bära med sig då det kan spara tid vid ett eventuellt nödfall.

Efter det första besöket hos gynekologen hade jag uppföljning var fjärde vecka fram till runt vecka 30 då det istället var uppföljning varannan vecka fram till veckan innan beräknad födelse då jag träffade gynekologen varannan dag. Vid samtliga besök gjordes bland

annat ultraljud, blodprov och urinprov, samt senare även CTG. Även 3D-ultraljud gjordes vid flera av besöken hos gynekologen. Vid två tillfällen träffade vi även en specialist på ultraljud som då tittade på fostrets olika organ i syfte att undersöka att allt såg bra ut. De regelbundna undersökningarna gjorde att jag hela tiden kände mig trygg och omhändertagen samt att jag upplevde att graviditeten successivt sjönk in och blev mer verklig i och med att jag fick se vårt lilla barn så ofta. Dessa regelbundna kontroller under graviditeten är en sak som skiljer sig från hur det är i Sverige där standard tycks vara 1-3 träffar med ultraljudsbarnmorska.

Foto: Maria Andersson

Från bekanta som fått barn i Sverige har jag förstått att den gravida kvinnan inte träffar en läkare under en komplikationsfri graviditet. Så klart kan detta skilja en del från person till person i Tyskland; det kan även skilja beroende på vilken försäkring man har samt om graviditeten är komplikationsfri eller ej. Vi hittade efter litet sökande en gynekolog som t.o.m. talade svenska och det kändes väldigt skönt och säkert. Det var också bra att vi deltog i en förlossningsförberedande kurs. Denna hölls av en barnmorska och på grund av corona gavs den online. Detta kändes väldigt viktigt och skapade en trygghet då barnmorskan berättade om hur det fungerar att föda barn i Tyskland; vad man ska tänka på innan, vad man kan förvänta sig under själva förlossningen samt vad man bör tänka på

tiden efteråt.

Steg 2:

När det kommer till själva förlossningen finns det i Tyskland flera olika alternativ. Förutom att föda på sjukhus finns även Geburtshäuser som är en barnmorskeledd enhet med målet att ge den födande en så naturlig födsel som möjligt. Det är även vanligt att välja att föda sitt barn i hemmet i Tyskland. Då jag var förstföderska kände jag mig mest trygg och säker på sjukhus, så vi valde ett sjukhus där vi visste att många i personalen kunde engelska. Man ska tänka på att ta kontakt med sjukhuset man önskar föda på i god tid innan förlossningen. Sjukhusen erbjuder ofta informationsvällar samt olika förberedande kurser.

Vår förlossning blev helt fantastisk och vi kände oss trygga och omhändertagna hela vägen. Vi visste när vi begav oss till förlossningen att vi inte skulle bli hemskickade utan få stanna kvar om vi önskade det vilket kändes bra. Av vad jag har hört så är det inte ovanligt att man i Sverige kan bli hemskickad från förlossningen om förloppet inte är tillräckligt långt gånget.

Efter förlossningen var vi kvar på BB i två dygn vilket var en fantastisk värdefull tid där vi fick chansen att landa som en familj, där fokus kunde läggas på att börja lära känna vår nya familjemedlem samt kunna ställa de frågor till vårdpersonalen som uppkom längs vägen. Vi hade tur som under Coronapandemin fick ett så kallat familjerum på sjukhuset vilket möjliggjorde att även min man fick stanna kvar med mig och nytilskottet. Efter förlossningen utfärdades ett Kinderpass där samtliga uppgifter om barnet skrivs in och där det finns beskrivet när barnet ska träffa barnläkaren samt vad som görs vid varje läkarbesök.

Steg 3:

I tillägg till att träffa gynekolog bör den gravida även ha kontakt med en barnmorska. Som gravid ansvarar man

själv för att hitta en egen barnmorska (Hebamme), vilket var något som jag och min man helt missade. För att hitta en egen barnmorska krävs alltså att man är ute i god tid. Sjukhusen har egna barnmorskor som är med under själva förlossningen. Har man hittat en egen barnmorska så gör denna regelbundna uppföljningar av mamman och barnet i hemmet efter förlossningen. Det finns ett visst antal timmar man har till förfogande med sin barnmorska under barnets första levnadsår. Vid behov gör barnmorskan även hembesök innan förlossningen. Det finns även barnmorskor som arbetar som Beleghebamme, vilket är en sorts frilansande barnmorska som förutom före- och efterkontroller av mamman och barnet även är med under själva förlossningen. Detta kan vara ett bra alternativ om man vill känna extra trygghet under förlossningen och redan innan veta vem som kommer finnas med.

Steg 4:

Efter att barnet är fött är det en hel del pappersarbete som behöver göras. Till att börja med ska det ansökas om ett födelsenummer, detta behövs för att sedan kunna ansöka om ett födelsebevis (Geburtsurkunde). När vi sedan fick vår dotters Geburtsurkunde kunde vi ansöka om ett samordningsnummer från Skatteverket i Sverige. Först efter detta kunde vi ansöka om ett pass till vår dotter. Det tog tre månader innan vi hade vår dotters pass i handen. Först när vi flyttar tillbaka till Sverige kan vi ansöka om ett svenskt personnummer till henne. Vår dotter är svensk medborgare, då både jag och min man är svenskar; för att hon ska kunna bli tysk medborgare krävs att en av föräldrarna bott i Tyskland sammanhängande i åtta år.

Några små fakta som jag upplever skiljer sig från Sverige

- En bekant till mig i Berlin hade förlossningsrädsla och sa till sin läkare att hon önskade föda med hjälp av kejsarsnitt, varpå läkaren godkände detta och gav henne en preliminär tid för kejsarsnittet redan tidigt i graviditeten. Detta vet jag skiljer sig från Sverige där man som gravid måste genomgå ett eller flera samtal med läkare/aurorabarnmorska för att eventuellt få detta godkänt.
- I Tyskland bär den gravida själv ansvaret för att hitta och söka upp de olika instanserna inom vården. Till att börja med kan det handla om att hitta och boka gynekolog, barnmorska, sjukhus, tid för KUB- och NIPT-test, tid för specialultraljudet för att titta på fostrets olika organ samt senare hitta och boka tid hos barnläkare, tandläkare och senare också dagis. Detta lämnar större ansvar på den enskilda individen.
- Föräldrarna ansvarar för att söka föräldrapeng (Elterngeld) samt barnbidrag (Kindergeld), vilket i Tyskland innebär en stor mängd pappersarbete.
- I Tyskland rekommenderas man gå vad som kallas Rückbildungskurs efter graviditeten för att få hjälp att stärka upp bål och bäckenbotten. Detta är något som ingår i försäkringarna.
- I Sverige finns skötbord på de flesta restauranger och caféer, i Tyskland är inte detta ett lika frekvent förekommande fenomen. Till på köpet ligger ofta toaletterna i en källare utan hiss vilket kan göra blöjbyten till en något större utmaning i Tyskland.
- Jag upplever att tyskar över lag känns som något mer frispråkiga så bli inte förvånad om en främmande människa kommer fram och ger dig lite tips på vägen som hur du ska sköta ditt barn. Och om du senare behöver dagis - sök plats redan långt innan ditt barn fötts.

Jag vill avsluta med att skriva att jag i slutändan är väldigt nöjd med att jag var gravid och födde barn i Berlin. Jag och min dotter kan nu tillbringa dagar

na med att utforska Berlins olika områden till fots vilket är helt fantastiskt. Det finns alltid något nytt område att upptäcka.

HÄNG UPP KONST i stället för tvätt!

Ta in färg i ditt hem!

Träsnitt, akvarell, olja, acryl, collage

Margareta Nilson

Alla intäkter går till

www.margaretartist.com

margareta.nilson@gmx.net

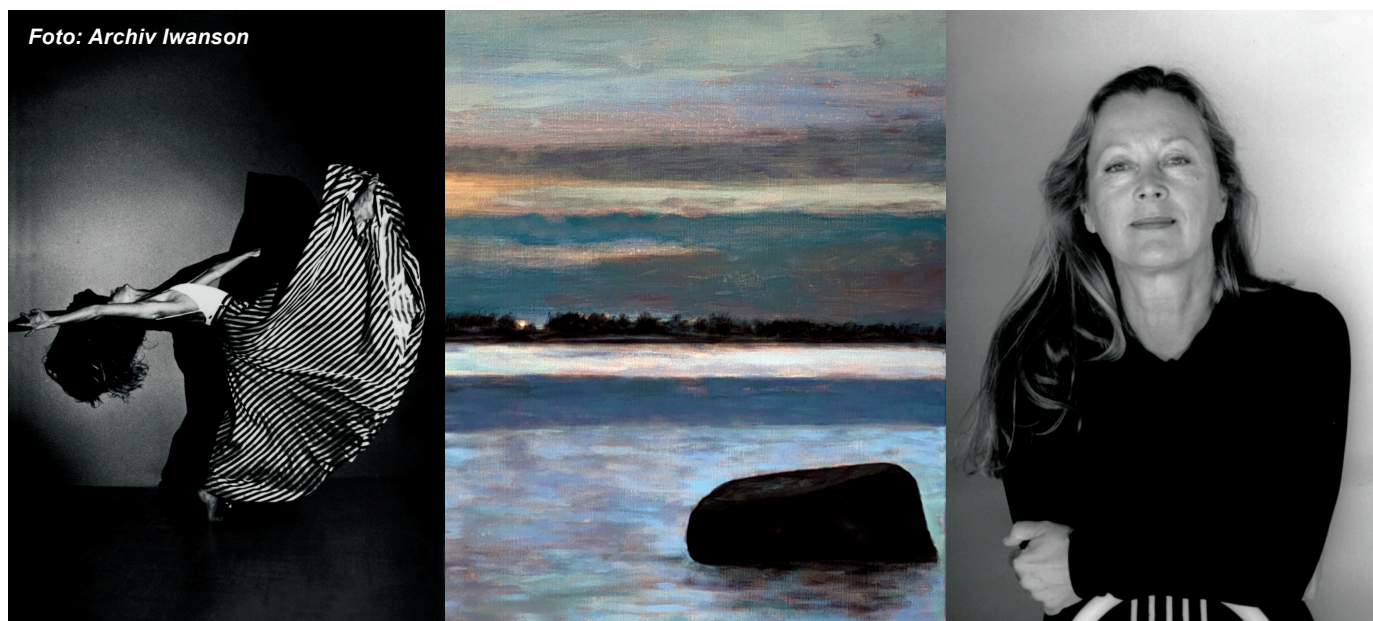

Foto: Archiv Iwanson

Ett dansliv

Jessica Iwanson, SWEA München

Efter ett ovanligt långt yrkesliv som först dansare, sen koreograf, pedagog och rektor för en av Europas ledande akademier för yrkesutbildning, Iwanson International, i München kan jag nu summera mitt liv. Det har varit otroligt spännande, innehållsrikt och fullt av utmaningar.

Många turnéer över kontinenterna har varit berikande men mest givande har det varit att bo och arbeta i längre perioder i olika länder. Precis som många Sweor vet, blir man varje gång en del av en ny kultur, ett nytt språk och ett nytt sätt att arbeta.

I mitt fall var det både studier och arbete som förde mig till dessa olika platser. Först ett år i New York som tonåring för att studera i Martha Grahams anrika skola, sen tre år i Paris som ung dansare, två år i Bergen som konstnärlig ledare för Norges moderna dansgrupp "Carte Blanche" och ofta i Köpenhamn och Helsingfors som både koreograf och pedagog.

Också över ett år i min födelsestad Stockholm för att arbeta med en egen dansproduktion för Riksteatern, men snart var jag på väg till

andra platser igen: München blev min bas, där jag som pionjär startade en dansutbildning med inriktning åt den nutida dansen. Skolan växte, det blev fler och fler elever från hela världen, också lärarna var internationella, och jag startade ett gästpedagog-system där en ny lärare kom för att undervisa i de senaste dansteknikerna varje vecka. Det blev ett inspirerande inslag med dessa gäster, som gav nya impulser åt både studenterna och de cirka 25 lärarna bosatta i München.

1982 lärde jag känna min nuvarande man Stefan Sixt, en före detta professionell skidåkare i freestyle. Han övertog den administrativa ledningen för verksamheten vilket lyfte upp skolan i en ännu högre nivå.

Att arbeta så tätt ihop var aldrig ett problem för oss. Årligt talat hade jag nog inte haft ett privatliv annars, för jag jobbade nästan dygnet runt.

Dansen är ju min passion, så det kändes mer som en spännande hobby, även om det inte alltid var en dans på rosor. Det krävdes mycket disciplin för att orka med allt fysiskt arbete vid sidan om det kreativa och organisatoriska arbetet.

Under de mest intensiva perioderna hade jag alltid flera jobb samtidigt som dansare, koreograf, pedagog, konstnärlig ledare för skolan och min egen dansgrupp "Iwanson Dance Company", som under decennierna fick bidrag från Münchens stads kulturnämnd. Där utöver turnéer med den egna gruppen och olika uppdrag som gästkoreograf, huvudsakligen i Skandinavien, men också i Tyskland och USA.

Trots att jag inte har varit bosatt i Sverige sen min uppväxt har jag fortfarande starka band till mina svenska vänner som jag har hållit kontakt med i alla år, då genom brevskrivning, idag per mejl och i sociala medier.

Mitt andningshål var dock alltid den årliga vistelsen på Sandhamn utanför Stockholm i yttersta skärgården, där jag övertog familjens sommarhus som blev den fasta punkten i mitt rörliga liv.

Sen 10 åren har jag också en fot i Italien, främst för att jag var gästpedagog i Italiens "Accademia Nazionale della Danza" i Rom men också genom återkommande uppdrag i Florens och i Catania på Sicilien. Där kunde jag förena arbete

och privatliv genom att umgås med mina italienska danskollegor.

Fördelarna med att arbeta på olika platser är många; främst för att man får nya vänner i varje land och att man lär sig språk. Förutom de skandinaviska språken, som jag fick mer eller mindre gratis, talar jag också tyska, franska, italienska och naturligtvis engelska. Det har varit givande att gå runt på skolan och aktivera dessa språk dagligen, på så sätt hålls de vid liv. Genom åren har jag också märkt, att studenterna tar till sig en rättelse bättre om man säger den på deras eget modersmål.

Att jag sen har fått medaljer och större konstnärsstipendier har varit en fantastisk sporre för att hålla motivationen uppe, men det bästa är dock glädjen över att se utvecklingen av något som jag själv startade för fyra decennier sedan. En skidåkare och en dansös – båda dessa drömjobb garanterar ju inte alltid ett långt och framgångsrikt

yrkesliv.

Vi har nu lämnat vårt livsverk vidare till en nära medarbetare och före detta elev, Johannes Härtl, och jag bidrar fortfarande med att skapa rörelsematerial i min undervisnings-

teknik "Iwanson Teknik" som undervisas både på Iwanson International och större dansinstitut i Tyskland, Österrike och Schweiz.

Att uppleva elevernas framgångar vid stora teatrar och danskompanier – till exempel Netherlands Dance Theatre och Tanztheater Wuppertal Pina Bausch och även i Sverige i

Malmö Dansteater, Göteborgsoperan och Norrdans – ger livet en extra krydda.

Numera ägnar jag och min man oss åt vår stiftelse: "Iwanson-Sixt-Stiftung" som grundades 2007 och främjar sen dess unga dansare och koreografer med stipendier och utmärkelser. Vart annat år delar vi ut "Isadora priset" för ett livsverk inom danskonsten.

Under alla år har jag tecknat eller målat idéer till mina koreografier, scenografier eller kostymer. På så sätt blev grafisk gestaltning ett naturligt uttrycksmedel i den konstnärliga processen: Bildkonsten har nu steg för steg tagit över det koreografiska skapandet. Ett fantastiskt sätt att uttrycka sig i form, färg och rörelse – utan att det gör ont i hela kroppen.

I dagsläget njuter jag av både strandpromenader i Sandhamn, bergsvandringar i alperna nära huset där vi bor i vår bayerska by – och emellanåt dansuppdrag i München.

Semester i världens vackraste skärgård!

Skärgårdsdrömmar? Hos oss kan ni hitta ett stort utbud hus att hyra, allt från små enklare stugor till mycket exklusiva sjöställen i Stockholm skärgård. Husen är noga utvalda och besiktigade av oss. Vi kan våra hus och områden väl och hjälper er gärna att hitta det boende som passar er.

Se våra hus www.skargardsstugor.se
eller ring +46 8 570 231 31

Jag hittade hem till mig själv

på en operascen i Tyskland

Karin Lovelius, SWEA Berlin

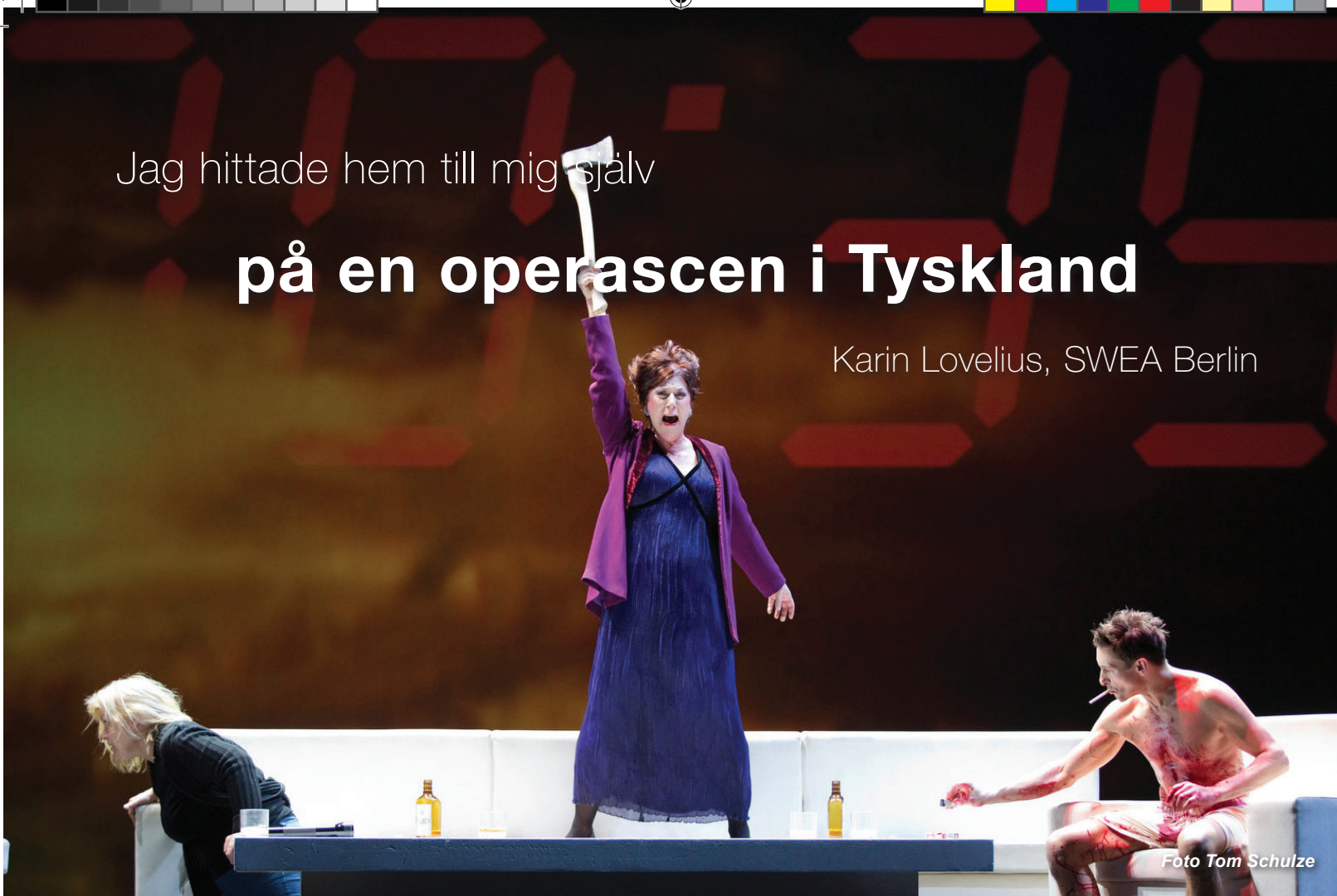

Foto Tom Schulze

I år är det 10 år sen jag fick det där telefonsamtalet som kom att ändra inriktningen i mitt liv. En flytt till Tyskland innebar en internationell karriär som operasångerska, men också ett möte med mig själv. Jag lärde mig ett nytt språk, upptäckte nya sidor hos mig själv och mina idéer om kommunikation och konflikthantering fick omvärderas. Men det började med en lång väntan i en korridor på Deutsche Oper i Berlin.

Att söka ett jobb man inte vill ha

Jag var egentligen inte så angelägen om att få jobbet, men agenten i Stockholm envisades och nu satt jag här. Stämningen var spänd och de tunna väggarna gjorde att vi kunde höra hur våra konkurrenter sjöng. Ledtråd: det låter alltid bättre genom en vägg. Vid en provsjungning som denna ger du arbetsgivaren en lista med arior när du kommer in i salen. Du väljer vad du vill börja att sjunga och om arbetsgivaren vill höra mer så vet du att de är intresserade. Jag var nu inne på aria nummer tre (ett personligt rekord) och hörde hur det viskades från jurybordet "Det här kan vi använda". Så jag hoppades på ett gästkontrakt på några månader. För

flytta utomlands, det skulle jag inte.

Men livet överraskar och redan nästa dag ringer agenten i Stockholm. Istället för ett gästkontrakt blir jag erbjuden en plats i ensemblen på Oper Leipzig med mycket bra lön och med viktiga huvudroller. Chockad ber jag att få betänketid, men det är redan där klart att jag måste tacka ja. En sån här chans kommer inte ofta, och i Sverige finns inte samma möjlighet till utveckling.

Språket är nyckeln till den nya kulturen

Sex månader senare installerar jag mig i en av operans övernattningslägenheter med två tunga resväskor som sällskap och undrar om detta verkligen var rätt beslut.

Men istället för att sitta ensam i ett främmande land och inte riktigt kunna språket så dras jag omgående med i ett socialt liv och mina farhågor visar sig vara obefogade. Faktum är att jag stormtrivs och lätt får nya vänner. Min granne, en äldre dam, bjuder in till kaffe på terrassen och har ett oändligt tålmodigt med min staplande tyska. Jag har många liknande möten. Min

arbetsplats är som en bubbla utanför vardagen i Tyskland och där blandas tyska, engelska, svenska och italienska omväxlande dagarna igenom. Med andra ord skulle jag kunna klara mig med engelska och mina basala tyskkunskaper från skolan. Men mina erfarenheter från tidigare vistelser utomlands gör att jag prioriterar tyskan redan från början. B-tyskan visar sig inte räcka så långt, men språket är nyckeln till att komma in i samhället. Idag när jag påbörjat processen med dubbelt medborgarskap är det påståendet sannare än någonsin.

Jag valde arbetsro och utveckling framför kortsiktiga utmaningar

Hur är det då att som svensk komma till Tyskland och jobba på ett operahus och vad är skillnaden gentemot Sverige? Som jag ser det ger rörligheten på den tyska operamarknaden stora möjligheter att utvecklas som artist. Tyskland med sina 84 operahus gör att du kan byta arbetsgivare utan att behöva byta bransch. I Sverige kan ett fast ensemblejobb jämföras med att vinna på lotto. Jobben är få i förhållande till antalet duktiga sångare. Som exempel har Kungliga operan, som Sveriges

största arbetsgivare, i nuläget tolv fasta solister i ensemblen. Naturliga avgångar ersätts inte, dvs antalet sjunker år för år. Som jämförelse har Oper Leipzig 23 anställda solister och antalet minskar inte. Förutom rörligheten skiljer sättet att arbeta på sig åt, där bredden som artist och de snabba projektanställningarna i Sverige ställs mot arbetsro och specialisering i Tyskland. Det svenska systemet bygger på att du har eget företag eller lyfter a-kassa mellan de korta projektanställningarna på ett operahus. Som exempel kan nämnas Folkoperan som bara garanterar två veckors jobb efter premiären. Nu, mitt i pandemin, innebär det att sångare som räknat med kanske tre månaders jobb blir arbetslösa med någon veckas varsel. Fördelen är att du tvingas bli en mångsysslare. Under min tid som frilansare i Sverige drev jag egna projekt, ofta gränsöverskridande med dansare och skådespelare, arbetade som producent på Sveriges Radio samt gav konserter. Bredden är stimulerande, men det jag saknade var möjligheten att få stanna över en längre tid på en arbetsplats och därigenom få arbetsro och lugn att utvecklas. Istället skulle jag vidare till nästa projekt och nästa arbetsgivare. Att vara flexibel och lätt att jobba med blev ledord. En dålig rekommendation från en dirigent kunde innebära slutet på en karriär i Sverige eftersom marknaden är så liten. Det stimulerar inte risktagande och ärlighet, grundstenar för en artist. Så Tyskland innebar för mig lyxen att enbart få sjunga opera. Hur stimulerande än de egna projekten var, drömde jag om att få sjunga vissa roller. På operan i Leipzig förvandlades de drömmarna till verklighet, då huset har ett fyrtiotal operor på repertoaren.

En dramatisk mezzosopran är som en elitidrottsman

Men flytten innebar att komma till ett annat arbetsklimat med ett betydligt högre tempo än i Sverige. Under mitt första år i Leipzig hade jag sju nya operaroller att lära in. Till skillnad från mina tyska kollegor hade jag inte kunnat bygga upp en meritförteckning med standardrepertoarer i mitt röstfack eftersom de operorna är dyra att producera och inte spelas

så ofta i Sverige. Inom operavärlden delar man in rösterna i olika fack. Första kriteriet är hur låg eller hög rösten är och sen om den är dramatisk eller lyrisk.

Min typ av röst kallas för dramatisk mezzosopran. I ett lexikon står det "en omfångsrik röst med metall på höjden, ett stabilt mellanregister och en botten som påminner om en alt-röst". Rösten bär över en 80-mannaorkester och lyssnar du på Wagner, Verdi eller Strauss så har du hört en dramatisk mezzo sjunga.

Lika lite som du springer 100 meter i ett mästerskap utan att träna hårt och målmedvetet kan du sjunga Wagner utan att ha tränat din röst under en längre tid.

Där kommer arbetsro och kontinuitet in igen. I en artikel i Sachsen Sonntag pratade jag i somras om lyckan i att ha mött rätt mentorer vid rätt tidpunkt i livet. En chef som inte pressar mig utan låter mig få två år att mogna innan jag sjunger Klytämnestra i Elektra är en sådan mentor. Det höga tempot är inte längre ett problem. Erfarenheten av att vecka efter vecka stå på en stor scen ger mig värdefull kunskap som jag inte hade kunnat lära mig i ett övningsrum eller med korta gästspel i Sverige.

Jag får kunskap om mitt instrument och vad jag behöver för att kunna sjunga en huvudroll. Hur många timmar behöver jag förbereda mig innan jag kan musik och text utantill? Hur känns det i kroppen och i rösten efter en föreställning? Hur mycket kan jag sjunga utan att bli trött och behöva flera dagars återhämtning? Det är ett finlir som kan jämföras med att vara idrottsman på elitnivå.

Min arbetsgivare förväntar sig att jag tar plats och vet mitt värde

Förutom den ökade arbetsbördan var det framförallt sättet att kommunicera och att lösa konflikter som utmanade mig i början av tiden i Tyskland. Om jag generaliserande påstår att svenskar är mindre direkta än tyskar så kan det vara sant. Men hur spelar min uppväxt in om jag dessutom inte tränats i att vara direkt och sätta gränser? Vad som är sant är diskutabelt. Däremot var direktheten och antalet öppna konflikter de första

månaderna chockerande. Med tiden har jag kommit att uppskatta den rakheten och ärligheten och idag kan jag också säga ifrån och vara tydlig. Den relativt säkra anställningen har också gjort att jag tar för mig på ett annat sätt än tidigare. Det kan vara i samtal med en dirigent som är av en annan åsikt eller med en chef som vill diskutera vilka roller jag ska sjunga. Jag upplever generellt att det är högt i tak. Det förväntas av mig att jag tar plats och vet mitt värde som artist. Även om Lutherstadt Wittenberg ligger i närheten av Leipzig så hyllas inte Luther eller för den delen Jantelagen på min arbetsplats.

Jag hittade hem till mig själv

Sammanfattningsvis har flytten till Tyskland inneburit att jag fått blomma ut som artist på ett sätt jag bara drömt om tidigare. Med roller som Die Amme, Erda, Fricka, Jezibaba och Klytämnestra var jag även intressant på den internationella marknaden och har sen flytten gästspelat i Frankrike, Italien, Danmark, England och snart i ett nordiskt operahus. I Tyskland mötte jag även en kultur där min konstform på ett självklart sett uppskattades.

Den provsjungningen i Berlin kom att leda till en helt ny värld där jag fick tillgång till en ny kultur och mötte mig själv på många plan. Den resan fortsätter.

Dessutom hittade jag i Berlin organisationen SWEA som jag blev medlem i för några år sedan. Jag går framför allt på Swea Professional och njuter av engagerade och aktiva medlemmar som visar mig verksamheter jag annars aldrig skulle kommit i kontakt med.

www.karinlovelius.com

Foto: privat

En promenad bland jugendskatter i München-Schwabing

Grit Ranft, SWEA München

Vill du följa med till tiden då konstnärer och arkitekter sökte ett nytt konstnärligt sätt, passande för ett nytt århundrade? I Münchens stadsdel Schwabing hittar vi många fantastiska byggnader som tar oss direkt till epoken omkring år 1900.

Frisk vind i Münchens arkitektur

I andra hälften av 1800-talet hade man uppfört monumentala byggnader i den så kallade pseudohistoriska stilen, som använde sig av gamla och välkända konstmotiv. Därför pratar man ofta om falsk barock eller ny renässans. Bra exempel på anläggningar i denna stil hittar man i Münchens centrum, tänk bara på Karlsplatzområdet med justitiepalatset, som ett exempel på ny barockarkitektur eller på Marienplatz med det välkända nya stadshuset i falsk gotisk stil.

Det fanns emellertid flera unga arkitekter som var trötta på den gamla stilen. De hade lockats till München på grund av stadens fantastiska rykte om att vara en grandios konststad och pluggade på den berömda konstakademin, som bara några år tidigare hade fått en ny byggnad lite norr om centrumet och nära den gamla byn Schwabing. Här fick de i uppdrag att rita nya stora lägenhetshus på nybyggnadsområdena runt konstakademin och forma den nya stadsdelen.

Om man tar en promenad genom de livliga gatorna i Schwabing idag, så hittar man belägg på deras fantastiska idéer. Den nya stilen kallades för "Jugendstil" eller bara jugend på svenska efter en i München utgiv-

en tidskrift som snabbt blev en stor succé. Utsmyckningarna på de nya husen påminde folk om ritningarna i veckotidningen och smeknamnet används än idag för att beteckna den korta stilepoken. Samma stil hittar man i olika versioner runt om i hela Europa, men namnet varierar från artnouveau i Frankrike över secessionsstil i Österrike till modernismen i den spanska regionen Katalonien. Även i Sverige hittar man jugendhus som smakfulla juveler i stadsbilden. Där ansågs emellertid de internationella förebilderna ofta som vulgära och man skapade en svensk "lagomvariant" av stilen.

Mycket rörelse och färgexplosion

Men hur känner man igen en typisk jugendbyggnad egentligen? Följ med så ska vi titta lite närmare tillsammans!

Vi börjar på Elisabethplatz där vi hittar en av de stora skolbyggnaderna som uppfördes omkring år 1900. Arkitekten Theodor Fischer tyckte att beteckningen "Jugendstil" lät fånigt, men ändå blev han en välkänd representant av stilepoken. Här smyckade han fasaden med olika sagomotiv genom att bre på puts i olika färger och struktur. Han ritade också den

Sagomotiv
Foto: privat

vackra kyrkan "Erlöserkirche", som påminner mig lite om kyrkor jag har sett i Sverige.

Tiden omkring år 1900 präglades av industrialiseringen och mycket folk flyttade från landet till storstäderna. Mitt i München byggdes lokomotiv och bryggeriernas gråa skorstenar slungade ut stora mörka moln av smuts. Dåtidens konstnärer var rädda för att naturen höll på att förstöras och försvinna från storstäderna. Organiska former och motiv blev deras sätt att uttrycka sin ångest och längtan efter naturen. Om man går vidare på Konradstraße finner man fasader med fina och lätta utsmyckningar med blommor och guld. Dessutom ser allt ut som om det växer medan man ser på, för konstnärerna ville att man skulle kunna känna rörelsen i naturen. De valde därför också djur som påfåglar eller ormar där solens reflektioner kunde upptäckas mellan fjädrarna och på det glansiga skinnet. Dessutom var de påverkade av asiatisk konst som var mycket modernt då. Ett annat kännetecken på jugendstil

Blommor över dörren
Foto: privat

*Påfåglar
Foto: privat*

är att husgavlarna är betonade på ett mycket konstnärligt sätt. På bilderna händer det ofta nåt spännande. Det samma gäller för ingångarna som antingen vaktas av groteska figurer eller smyckas av fantastiska illustrationer. Här ser ni ingången till den

mest kända jugendstilbyggnaden i München, som ligger på Ainmillerstraße och visar Adam och Eva med äpplet och självklart två ormar. Dessutom spelar fönstren en särskild roll i arkitekturstilen. Man kan hitta olika fönsterformer på samma

framsida och rutorna är uppdelade i små bitar. Oftast är de vita och lyser bland de färgglada utsmyckningarna på fasaden.

Helt enkelt ett stort konstverk allihop!

*Fönster
Foto: privat*

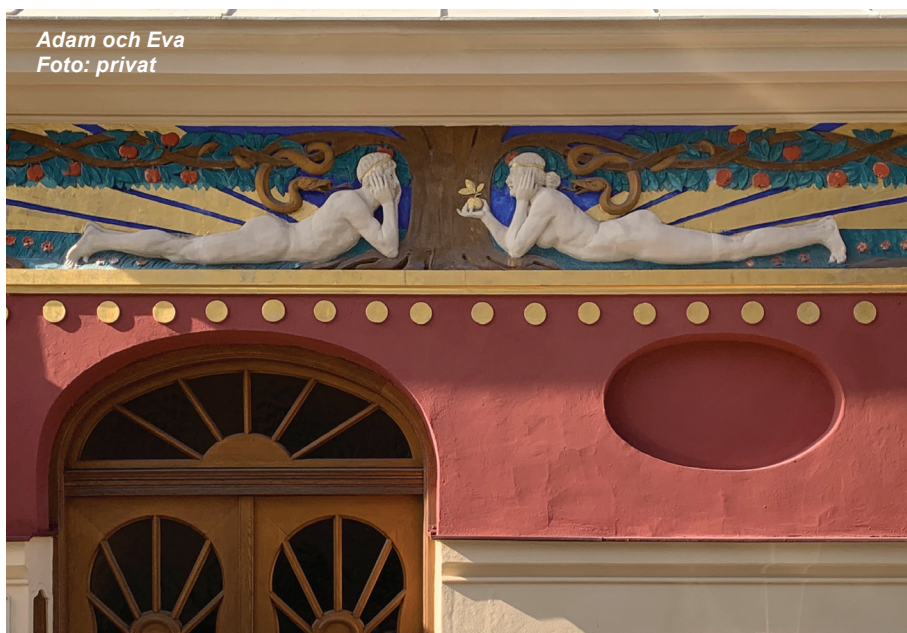
Bortglömda skatter

Även om München var ett av de europeiska centren för jugendstil så finns inte alla byggnader kvar. Bara några år efter att de första jugendbyggnaderna hade uppförts ansågs stilen för lekfull och gammalmodig. Konstnärerna ville nu ha enklare former och mer funktion. De utvecklade en mer gedigen och minimalistisk stil. Senast med utbrottet av första världskriget var det slut på jugendstil-epoken. Många av arkitekterna övergick till att bygga i s.k. "Bauhausstil" efter kriget.

Bombanfall över München förstörde många jugendhus, och efter kriget hade man antingen inga pengar för restaurationer eller man ville helt enkelt inte ha husutsmyckningar längre. Många jugendfasader förenklades på 50- och 60-talet och först mycket senare började man uppskatta prakten igen. Som tur var har München stad, stora företag och privata husägare lagt pengar på att återskapa fasaderna och dekorationerna så att vi kan njuta av den lekfulla skönheten när vi promenerar genom Schwabing idag.

*Husgavel
Foto: privat*

*Adam och Eva
Foto: privat*

SWEA Köln/Bonn besöker Biohof Bursch

och får veta mycket om
biodynamisk odling

Foto: privat

Margareta Nilson, SWEA Köln/Bonn

I september besökte SWEA Köln/Bonn Biohof Bursch i Bornheim mellan Bonn och Köln. Besöket var en familjeaktivitet. Vi fick en guddad tur runt gården och fälten för att lära oss om ekologisk och speciellt biodynamisk odling.

Gården är med 44 hektar en av de största ekologiska odlingarna i Nordrhein-Westfalen. Den dåvarande ägaren Heinrich Bursch var en pionjär inom ekologisk odling redan på 1960-talet och nu arbetar den fjärde generationen på gården med sammanlagt ca 80 anställda. Med åren har odlingarna växt och man odlar nu över 60 olika sorters frukt och grönsaker, som man säljer i den stora gårdsbutiken och på 17 torghandlar i Rhenlandet. Gårdens mest uppskattade specialiteter är sparrisen på våren och surkålen på hösten. Man försöker sig också på mera exotiska växter, en nyhet för året är färsk ingefära. Vi fick ta med oss hem, den smakar mycket bättre än vanlig torkad.

De enda djuren som finns på gården är höns. De bor i en "husvagn" som kan dras från ett grönfoder till nästa. Några stolta tuppar ser till att det blir kycklingar, som naturligtvis är barnens favoriter.

Biohof Bursch är Demeter-certifierad, dvs man arbetar enligt reglerna för biodynamiskt jordbruk som utvecklades av Rudolf Steiner, antroposofins grundare, på 1920-talet. Antroposofin ser jordbruket som en organism och utgår från ett kretsloppstänkande för att stärka de ekologiska system i jorden. Idag finns det ungefär 1.400 Demeter-lantbruk i Tyskland. Även i Sverige finns ett antal Demeter-certifierade jordbruk.

Markens humusskikt är avgörande för bördigheten, det måste vara så tjockt och näringsrikt som möjligt. Alla rester av växter plöjs ner efter skörden och får ruttna och ger näring till alla möjliga organismer och bakterier i jorden. Vissa grödor odlas enbart för att berika jorden, t.ex. ärtor och lupiner men även solrosor. När

vi besökte gården blommade ett stort solrosfält som snart skulle plöjas ner.

Antroposofin arbetar med olika preparat som skall främja plantornas och jordens välmående. Ett preparat består av kogödsel som fylls i ett kohorn och grävs ner i jorden över vintern. Därefter upplöses det i vatten i en stor trätunna och skall röras om efter särskilda regler innan det tillsätts jorden i homeopatiska mängder. Det är viktigt att detta sker i en viss månfas, liksom det t.ex. är viktigt att kålhuvuden för surkålen skördas i nymåne. Detta kan tyckas främmande för de flesta av oss men det är en viktig princip för antroposfisk odling.

En annan princip inom ekologisk odling är naturlig insektsbekämpning, t.ex. med nyckelpigor som älskar bladlöss. En viss sorts fjärilar håller borta skadeinsekter från tomaterna. I växthusen fick vi se mängder av röda tomater hänga på stänglarna men de var de sista för året, därefter försvinner fjärilarna och därmed även tomatodlingen.

Efter den guidade turen smakade det bra med en bit mat och en fika från gårdens café. Vi kunde njuta av en fin sensommar dag på uteserveringen. Besöket avslutades med en shoppingrunda i den stora gårdsbutiken med Biohof Burschs egna produkter och ett stort ekologiskt varusortiment.

Foto: privat

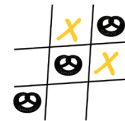
Komfort und Schönheit

ausgesprochen feminin und
in makelloser Passform

DESSOUS VON
Bous

Fachgeschäft mit Lingerie Styling Zertifikat
Louisenstraße 4 – 6 · 61348 Bad Homburg
Tel. 06172-22153 · www.dessousvonbous.de

LUST AUF MÜNCHEN?

Guidade stadsvandringar och bussturer i München,
till minnesmärket i Dachau och till omgivningen

Jag är auktoriserad guide i München och älskar att
visa min stad till turister, resegrupper, företagsresande och
intresserade Münchenbor.

Jag gör det på tyska och engelska och har också
licens för svenska.

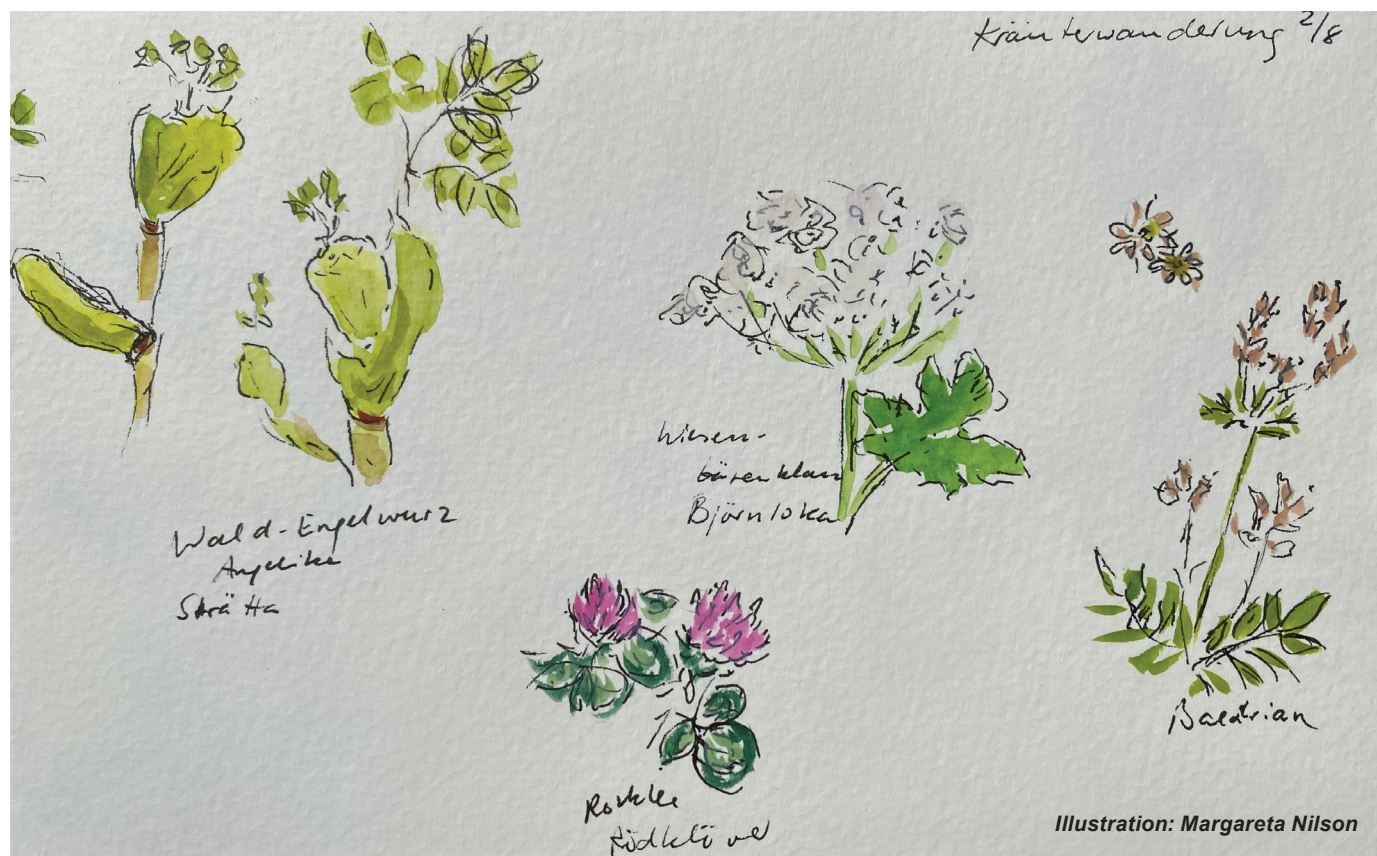
Så följ med på en spännande tur du också!
Kontakta mig gärna och jag ser fram emot att
skraddarsy ditt program!

GRIT RANFT

www.lust-auf-muenchen.com
+49 (0)151 52 54 19 81
info@lust-auf-muenchen.com

Naturmedicin

Efter flera år i Tyskland har de flesta skillnader och barriärer suddats ut för mig. Det som fortfarande överraskar, är tyskarnas hängivelse för huskurer, utbredda acceptans för alternativ medicin och ibland nästan misstro mot skolmedicin. Där svenskarna till mycket hög grad är trogna den evidensbaserade medicinska forskningen, är många tyskar mer ivriga att hitta sin egen, alternativa väg.

Eva Laurell,
SWEA München

Naturmedicin i vardagen

När mina barn föddes fick vi av en tysk släkting ett gulligt litet etui som innehöll tio små glasflaskor med vita pärlor. Det var ett homeopatiskt första-hjälpen kit för småbarn. Här fanns bl.a. de berömda kulorna "Arnica" mot sår och skador, "Chamomilla" mot mag- och tandont och "Aconitum" som ska tas i början av sjukdomar och fungera smärtlindrande. För mig kändes detta som trollkonst, jag hade lika gärna kunnat få en voodoo-docka. Av lekplats-bekanta fick jag emellertid veta vilken bra present detta är och de visade själva upp homeopatiska första-hjälpen kits. Liknande situ-

ationer och diskussioner har sedan dess upprepats. Välmenande släktingar och bekanta motsätter sig vaccinationer, förespråkar homeopati och akupunktur eller vill skicka mig till diverse olika terapier. Hittills har jag alltid avböjt och gått omvägar runt denna del av den tyska kulturen. Men när nyligen min mamma å en väninns vägnar undrar om jag inte kan köpa hem lite mistelterapi till Sverige, bestämmer jag mig för att ta reda på vad det handlar om. Mistelterapi är en av de vanligaste alternativmedicinska behandlingsformer av cancer i Tyskland, Schweiz och Österrike. I Sverige däremot, är den väldigt okänd och svår att få som behandlingsform. Via

internetsök förstår jag att mistelterapi härstammar från antroposofen Rudolf Steiners filosofiska teorier runt 1920. Han drog paralleller mellan hur mistlar och tumörer växer som parasiter på sina värdar. I enlighet med hans tes att lika behandlar lika, ansåg han att mistlar är ett passande läkemedel mot tumörer.

Skolmedicin vs. Alternativmedicin

För att få veta mer frågar jag en granne som är läkare. Hennes korta svar är att mistelterapi tillhör alternativmedicinen och därför kan hon inte ge mig någon vidare information. Hennes avvisande sätt belyser klyftan mellan

skolmedicin och alternativmedicin. Båda medicinska riktningar är till hög grad tillgängliga och vanliga i Tyskland, men de lyder under olika regler. Klassiska läkemedel måste innan de kommer ut på marknaden genomgå strängt reglerade kliniska studier och dess verksamhetsgrad gentemot placebo och även andra redan tillåtna läkemedel måste bevisas. Alternativa läkemedel som antroposofisk medicin eller homeopati får användas som behandling utan liknande studier och utan godkännande från det europeiska läkemedelsverket. Till skillnad från i Sverige är dessa behandlingsformer ändå accepterade i Tyskland. Till och med till så hög grad att flera betalas av den vanliga sjukvårdsförsäkringen.

Alternativmedicinens praktik

De som utövar alternativmedicin i Tyskland kallas "Heilpraktiker" som översätts med naturläkare på svenska. Det finns i Tyskland runt 47 000 aktiva naturläkare. För att få utöva yrket behöver man ett "Heilpraktiker-Erlaubnis" vilket man får efter att ha klarat av en examen. Svenskan Caroline Abels i München är utbildad naturläkare och har en sådan examen. Hon utövade yrket under många år

Caroline Abels
Foto: privat

innan hon gick över till att göra smycken. Jag kommer på besök i hennes affär för att få veta mer om hennes intresse för alternativmedicin. Caroline kom till München från Skåne via Frankrike i början av 80-talet på grund av kärleken. Hon berättar hur hon gick in i en affär mitt i stan när hon var ny i München. Den var fylld från golv till tak med olika torkade

örter. Alla dessa burkar och den starka lukten fängslade henne totalt. Hon började prata med affärsinnehavaren som tyckte att om hon intresserar sig för örter och dess funktion kanske en utbildning till naturläkare skulle vara passande.

Det finns flera olika privata skolor som erbjuder den medicinska grundutbildning som förbereder de blivande naturläkarna för examen. Utbildningen tar i regel 1-2 år beroende på skola och studietempo. Caroline tog längre tid på sig. Dels för att hon hade små barn vid denna tid och dels för att hon som svensk inte fick avlägga examen förrän efter att Sverige gått med i EU.

I anslutning till sin examen väljer naturläkarna att beroende på eget intresse fördjupa sig i olika terapimetoder. Det kan vara allt ifrån akupunktur, örtmedicin, näringsmedicin till homeopati eller kiropraktik. Caroline berättar att det var nu allt det roliga började. Med godkänd examen kunde hon dyka ner i helg- och vecko-kurser som specialiserade sig på olika spännande terapiområden. Hon tyckte allt var jätteintressant, men beslutade att fokusera på klassisk homeopati, zonterapi och shiatsu.

Holism

Den grundläggande idén bakom naturmedicinens alla områden är att man betraktar kroppen och själen som en helhet som har kraft att läka sig själv. Man pratar om begreppet holism: vilket är idén att helheten är större (och starkare) än delarna. För Caroline är det självklart att det är viktigt att se kroppen som en helhet. Som naturläkare frågar man inte bara efter vad som är sjukt, utan man försöker bilda sig en helhetssyn av patientens alla symptom, känslor och

egenheter. Först när man fått ett helhetsintryck av patienten, kan man börja leta efter lämpliga behandlingssätt och botemedel. På frågan, när man ska gå till en naturläkare, så svarar hon att det är upp till var och en, men typiska patienter är de med kroniska sjukdomar eller ofta återkommande besvär. Hennes rekommendation är att fråga runt i bekantskapskretsen om någon känner till en bra naturläkare och sen söka sig dit. Munpropaganda är bra, för det är viktigt att patienten har förtroende för sin "Heilpraktiker" och litar på behandlingen. Då kan det börja hända saker i kroppen och det frisätts energier som kan hela oss.

Vanligare även i Sverige

Min acceptans för alternativmedicin har genom mitt samtal med Caroline ökat, och kanske har jag närmast mig dagen då jag själv söker upp en naturläkare. Varför naturmedicin har så starkt fäste i Tyskland men möts med mer skeptisism i Sverige tycker jag fortfarande är väldigt fascinerande. Men Caroline berättar att hon tror att det kommer att bli allt vanligare i Sverige också. I kölvattnet av t.ex. "mindfulness" som blivit populärt i Sverige, följer en acceptans för det holistiska synsättet. En ökad efterfråga leder kanske till att svenskarna också kan få enklare tillgång till naturmedicin i framtiden.

Jag är fortfarande en stark förespråkare för att allt som kallas medicin ska ha en bevisad effekt – alltså vara evidensbaserad. Men med lite sunt förnuft kan det ju vara intressant att prova något nytt ibland och söka hjälp på milda och icke-akuta problem på alternativa sätt. Jag är i alla fall säker på att tankens kraft bär långt och kanske till och med frisätter lite helande energi.

Foto: Loreta Lenz

Om sjöhästar, godis och medaljer i coronatider

- föreningsarbete som svensk i Tyskland

Maria Öhlin Lostetter,
SWEA München

För länge, länge sedan, samtidigt som jag gick på gymnasiet, simmade jag och jobbade som simlärare och tränare. Många år senare, när min dotter började simma i tävlingsgrupp i en klubb, sa jag till tränaren att jag kan ju hjälpa till och ge kurser. I Tyskland kan man jobba för en förening och tjäna upp till 200 euro i månaden utan att betala skatt. Många gör det som ett socialt engagemang. För att överhuvudtaget få börja jobba i simklubben måste man ha en "erweiterte Führungszeugnis", vilket är ett utdrag ur straffregistret, i mitt fall stämplat av både tyska och svenska myndigheter. Dessutom krävs ett första hjälpen certifikat och att man är godkänd räddningssimmare. Jag började ge simkurser en gång i veckan.

Besvikna föräldrar

Vi har ett program med tre kurser à 10 gånger för att lära sig simma. För att klara första nivån måste barnen hoppa i vattnet, göra bröstsimssarmer och kunna simma crawlben och ryggben med en bräda. Alla barn är inte lika, vissa är rädda, vissa kan inte koordinera och många vill inte ligga på ryggen i vattnet. Så efter ett antal kursenheter måste man informera några föräldrar om att deras barn skulle behöva gå samma kurs en gång till och att de denna gång inte får ett litet märke med en pingvin.

Precis så säger jag det, men det är inte vad de flesta föräldrar hör. De hör först att jag inte gjort mitt jobb: "Men mitt barn älskar ju vatten", "men mitt barn kan ju koordinera så bra" och "det måste vara dina kurser det är fel på". För deras barn kan ju inte misslyckas ("Nej, men det är

illustration:
Maria Öhlin
Lostetter

ju inget misslyckande", försöker jag säga). Kurs nummer två handlar om att klara "Seepferdchen", Sjöhästen. Då ska man simma 25 m utan paus. Där har jag gjort många föräldrar besvikna med deras barns prestation, för är du fyra eller fem år är det oftast inte lätt att simma 25 m.

Mer ansvar

Jag hade jobbat i två år och börjat känna kursuppläggen, alla tränare och stämningen i klubben när jag fick förfrågan om jag ville ta över ansvaret för allt som inte var tävling,

alltså s.k. sport för alla, utan betalning så klart. Jag tänkte, "Visst, det finns saker jag kan förbättra, detta gör jag".

Sport för alla, omfattar alla nybörjarkurser, alla kurser för barn som bara vill simma en gång i veckan, alla vattengympakurser för damer och herrar, våran triathlongrupp, nybörjarkursen för vuxna, kurser för barn och vuxna med funktionshinder och våra flyktingskurser. Jag planerar vem som ska ha vilka vattentider med vilka tränare, hur många barn det är i olika grupper och jag ser till att allt flyter på. Just nu har jag ungefär 10 vuxna och 25 ungdomar som jobbar som tränare. För ungdomarna i tävlingsgrupperna, som är 15 år eller äldre, är det en möjlighet att tjäna extra pengar på någonting de är duktiga på. I snitt tjänar de runt 60 euro i månaden för 2 timmars arbete i veckan.

Förändringar

När jag började vara ansvarig var det första jag gjorde väldigt impopulärt, men jag bestämde att barnen inte längre skulle få något godis efter varje kurs. Jag vet inte om det har blivit bättre nu, men när min dotter var liten fick hon godis överallt här i Tyskland. Efter läkarbesöket, på apoteket och inne i grönsaksaffären; överallt fanns det en påse "Gummibärchen" och alltså även på

simföreningen. Jag tycker inte att barnen behöver godis efter kursen men motiverade det med att jag faktiskt inte ville ge barnen något att äta om någon skulle råka vara allergisk, inte tåla socker eller inte få äta gelatin. Nu ett par år senare kan ingen ens tänka sig att ge eller få godis.

Sedan började jag att skapa sypåmärken för alla barnen. Så nu när barnen inte klarar av målen för första kursen (efter 10 kursenheter) får de ändå något med sig hem. De får en liten söt groda istället för en pingvin eller en guldfisk istället för en "Seepferdchen". Vet ni vad, föräldrarna och barnen accepterar det bättre!

Så som det i Sverige finns simborgarmärket, finns det brons-, silver- och guldmärken här. Direkt när kurserna börjar på hösten, ofta efter första lektionen, brukar föräldrarna fråga efter olika diplom och märken. Efter att tyska simförbundet ändrade reglerna och gjorde det svårare att uppnå de tyska märkena skapade

jag ett 200 m märke i klubben. På så sätt klarar de flesta ett märke nu. Jag börjar lära mig!

Vi har också arbetat mycket med att alla barn är lika värda. Vi har lyckats integrera barn med handikapp i våra nybörjarkurser och det fungerar väldigt bra.

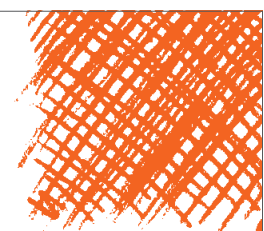
Simning är ju en tävlingsport som handlar om hundra- och tiodelar. Även som tränare är det lätt att fokusera på prestationer. Jag har sett tränare som bara koncentrerar sig på de bästa barnen och låter resten av gruppen simma eviga sträckor. I sport för alla, ska tränarna ta hand om alla barnen. Då måste det sociala gå före prestationen.

Coronatider

Det är mycket, mycket, mycket lättare att ta hand om simgrupper när det inte finns coronarestriktioner. Vi är i händerna på bayerska och tyska regeringen som bestämmer när poolerna kan öppnas och hur många som får vara i simhallen samtidigt.

Vi stängde ner i mars 2020 och öppnade i mitten av september 2020. Vi fick ställa om alla våra nybörjarkurser för färre barn och vi fick ställa om alla våra normala kurser för vi har ett max antal personer som får vara i poolen samtidigt. Tränarna för nybörjarkurserna har på sig visirer. Vi skrev fem olika hygienkoncept eftersom reglerna ändrade sig hela tiden och vi delade ut över 1000 kontaktformulär och beställde 200 poolnudlar (alla måste ha sin egen). Efter att ha organiserat om alla kurser kunde vi ha öppet i 1,5 månad till början av november 2020. Vi hoppas att vi kan öppna snart igen.

Medan vi väntar på vatten har vi olika "challenges". I november har de små barnen olika uppdrag, som att hoppa hopprep eller gå ut och cykla. Alla vuxna medlemmar (ålder 18-90) ska ut och springa, cykla eller gå. Vårt mål är att komma så långt som möjligt. Det gäller att stanna aktiv och jag har beställt 500 medaljer. För alla som deltar får medalj.

En futon är effektiv, och många skulle säga ett lite trevligare sovutrymme som du kan skapa för besökare över natten än att bara dra fram en vanlig madrass. Den är lättare att använda och när den inte behövs kan den rullas upp och förvaras. Fördelen är också att du kan lägga den på vilket golv som helst under lång tid. **Testa i vår butik i Berlin. Vi levererar.**

FUTOMANIA

MatratzenManufaktur Vivi-Anne und Rolf Lehmann
Richard-Wagner-Str. 51 · 10585 Berlin · Tel. 030 618 46 49
Mo-Fr 11-19, Sa 11-18 Uhr · www.futomania.de

Foto: Per Gustavsson

Berlin, Pamela Garpefors, kyrkoherde och SWEA Berlin

denna mångkulturella och mångfasetterade metropol. Vad gör den med oss? Till vilka formas vi? Vilka existentiella frågor väcks inom oss? Vad är skillnaden mellan att vara präst i Svenska kyrkan i Berlin och i en församling i Sverige? Hur samverkar Victoriaförsamlingen med andra kyrkor och föreningar i Berlin?

För ett år sedan hade jag förmånen att sändas ut som kyrkoherde till Victoriaförsamlingen i Berlin. Med mig i bagaget hade jag tjänst i olika svenska städer och församlingar med olika traditioner, tolkningsnycklar och perspektiv. Det som var gemensamt var mötet med gemene mans ökade längtan efter att få tala om tro, liv och existens.

Vad gör naturen med oss människor?

Sverige kallas ibland för världens mest sekulariserade land. Samtidigt söker sig allt fler svenskar ut i naturen för att hitta en plats för kontemplation. Förslag till årets julklapp 2020 i Sverige är "Stormköket". Vårt sätt att umgås ute har än mer accentuerats med anledning av den omfattande Covid-19 pandemin som nu råder i vår värld. Svenskarna har alltså börjat umgås ännu mer utomhus; både hemma och ute i naturen. Professorn i religionsvetenskap, David Thurffjell, kallar oss svenskar för "granskogsfolket".

Hur möter en svensk präst och själavårdare denna längtan i storstaden Berlin? Hur mycket

bär svensken i Berlin den svenska naturkärlekens religionshistoria, från fornnordiska föreställningar om en besjälad vildmark, via de katolska och lutherska periodernas folktro och troslära, till den moderna tidens exploatering och naturromantik? Många av våra existentiella samtal handlar om vår relation till den natur som vi älskar och är en del av, men som vi samtidigt ständigt söker dominera eller fjärma oss ifrån. Vad gör det med oss?

När livets komplexa sidor visar sig, när ångest och oro gör sig påmind, när känslan av sammanhang söker kompassriktning behöver vi ofta trevande få provtänka våra tankar och känslor på vårt hemspråk. Någon lyssnar aktivt och låter olika perspektiv mötas i livets kalejdoskop. Det kan tyckas omtumlade och obehagligt att treva efter sin existens, men livserfarenheten säger att "Den längsta resan är resan inåt". Så skrev diplomaten Dag Hammarskjöld, som hade rest över hela världen men inte nått vägs ände i sin inre resa. Att i själavård få mötas till fördjupning gör oss ödmjuka inför livet.

Vad är för oss hemma?

Vid möten i Victoriaförsamlingen och med evangeliska-lutherska kyrkan i Tyskland, flera olika samfund och föreningar ställer vi tillsammans livets och existensens frågor. Hur hänger känslan av sammanhang samman med att ha ett hem, att känna sig hemma? Vad betyder det i en tid när globalisering manar oss att verka gränsöverskridande och tänka utanför ramarna? Hur påverkar betydelseförskjutningen av det tyska begreppet "Heimat" våra perspektiv? De svenskar som bott länge i Tyskland kan utbrista: "I Tyskland känner jag mig som en svensk och i Sverige känner jag mig som en tysk" eller differentierat; "Sverige är mitt första hemland och Tyskland mitt andra hemland, men det kan jag bara säga på tyska".

I samtal, gemenskap, rymd, rörelse, diakoni, gudstjänst, bön och tradition möts vi. Vi kommer som vi är och delar ett stycke liv på vägen. Så enkelt och så stort.

Ett hav av hortensior

Berit Sundahl
SWEA Berlin

Hortensian är en vanlig morsdagsblomma i Sverige eftersom den kommer i butikerna i april-juni och det roliga är att människor i alla åldrar tycks gilla den. Den "upptäckte" jag också först de åren jag just bodde i Sverige, närmare sagt i Skåne på 90-talet. Där kan man även plantera ut krukväxten i trädgården där den kan bli stor som en buske och få rikligt med blommor. Den lyser upp i skuggan, där annars inte så många andra blommor trivs. Det gjorde den även i min trädgård. Här i Berlin finns "Königliche Gartenakademie" där de säljer blommor, har växthus och café mitt emot botaniska trädgården. Ett riktigt smultronställe (som vi Sweor även har besökt)! Där hade de ett hav av hortensiablommor i olika färger under en lång portal av blåregn. Hortensian är en riktig glädjebbringare! Sista dagen innan lockdownen i mars 2020 hade "min" blomsteraffär utförsäljning de sista timmarna av alla sina blommor. Jag hade turen att vara där just då och lyckades köpa med mig flera blommor, både för vas och kruka, som jag tänkte

skulle hålla några veckor. Vem visste hur länge det skulle vara tills man kunde köpa blommor igen...

Och ja, mina 3 krukor med hortensior sattes på balkongen och fick glädja mig under hela våren, sommaren och hösten. De är till och med tappra ute i kylan ännu (får se hur länge det varar, om den riktiga frosten kommer)! Så skillnaden mellan Sverige och Tyskland är väl att säsongen och njutningen är längre här nere.

Denna lockdownen gav mig kicket att göra en STOR tavla med ett hav av hortensior, som man kan glädjas av året om. Det kan ju komma en lockdown till! Så sant som tänkt...

Ett liv utan hortensior är så mycket fattigare! Blommorna lyser upp bland det dystra runt om oss i dessa tider! De behövs för vår glädje!

FLAMINGO

- Vänförening Stenungsund --
Walvis Bay, Namibia sedan 2007

Flamingo sponsrar över 200 barn i primary (500 kr /år) och secondary school (1000 kr /år) i townshipet Kuisebmond utanför Walvis Bay med pengar till skolmaterial och skoluniform. Flamingo organiserar studiecirkel i bland annat demokrati, kvinnors rätt och stöd för unga mödrar. Vi har även stöttat byggnaden av en aula och under 2020 samlades det in pengar för 90 labstolar.

Vill du sponsra ett barn eller bli medlem?

Kontakta: Eva Öhlin • fam.ohlin@telia.com
Medlemsavgift vuxen 100 kr • Barn och Ungdom 20 kr
Svenskt Bankgiro 246-6597 • Swish 1233278298
IBAN: SE838000 0810 5990 4665 2765

<https://kuisebmondss.wixsite.com/mysite/>

SPRÅKKURSER

i svenska och tyska

Hemma hos Petra Dai Javad i Neuhausen
eller online via Zoom eller Skype

www.schwedisch-fuer-alle.de • petradaijavad@gmx.de

Akvareller & Oljemålningar

Facebook och Instagram: [MariaLost_et_art](#)
Email: mariaohlin@hotmail.com

Hallå där!

Vem är du?

Maria Mauro
SWEA Frankfurt

Jag heter Maria och jag flyttade till Tyskland i början på året 2020. Anledningen till varför jag flyttade hit var för att min syster och hennes familj bor här i Frankfurt. Jag sa upp mig från mitt jobb i slutet av förra året för att satsa på mitt eget företag inom grafisk design. På grund av Corona har det inte direkt blivit en rivstart, men jag känner mig ändå lyckligt lottad som kan jobba med designprojekt hemifrån direkt från datorn. Hörde talas om SWEA genom min syster som är en aktiv medlem i SWEA Frankfurt. När jag väl flyttade till Tyskland var det givet att jag också skulle vara med. Det jag gillade med SWEA var att jag togs emot med öppna armar och kände direkt en slags samhörighet. Kämpar fortfarande med tyskan men tack vare hjälp av syskonbarnen är jag på god väg.

Christina Neukirchen
SWEA Köln/Bonn

Uppvuxen i Wolfsburg med svensk mamma och tysk pappa har jag haft förmånen att kunna välja hemvist. I Sverige läste jag 1986/87 (Eksjö, Göteborg, Växjö) och 1990-1997 (Eksjö, Göteborg, Växjö) och jobbade i Malung och Ljungby som ämneslärare i svenska och tyska. Sedan sökte jag nya utmaningar och fick tjänst som svensklektor i Köln där jag under karnevalen träffade "en shejk" som jag föll pladask för och så blev jag kvar i Tyskland. Jag har undervisat på olika universitet och på kvällskurser men efter avslutade påbyggnadsstudier hoppas jag att snart få jobb på en skola och kunna jobba med barn och ungdomar igen. För en tid sedan var jag med i "Ring så spelar vi" och efter det blev jag kontaktad av SWEA Köln/Bonn och gick med. Jag ser fram emot att träffa Sweorna här och att delta i de erbjudna aktiviteterna.

Lena Arnault
SWEA Frankfurt

Jag heter Lena och lever i Tyskland sedan snart 42 år. Född är jag i Nacka. De första åren bodde jag och min man i Hamburg, en underbar stad i norra Tyskland. Sen blev det några år i Frankrike - le Havre som hemmafru! 1988 tillbaka till Tyskland. Jag hittade snabbt ett arbete på ett franskt försäljningskontor. Det svåra var att få tag på daghemsplats. På den tiden var dom flesta tyska mammorna hemma, det är något som tur nog har utvecklat sig positivt här. Min mamma tipsade mig om svenska kyrkan i Frankfurt. Via deras tidning upptäckte jag annonsen om SWEA. Sedan 10 år är jag medlem. Det är roligt och intressant att träffa personer från sitt hemland och för mig är det viktigt att kunna kommunicera på svenska. Det är alltid väldigt kul med SWEA Frankfurts aktiviteter som besök på bio, museum, julmarknad och "Stammtisch".

Liliia Oprysk
SWEA München

Hej, jag heter Liliia och kommer från Ukraina. För ungefär 12 år sedan valde jag att byta engelskan mot svenska på universitetet i Lviv och det har varit mitt bästa beslut hittills :) Efteråt följde studier i Sverige som SIDA-stipendiat, jobb på nordiska företag och en forskarutbildning. Tack vare det sistnämnda hamnade jag i München. Nu är jag lyckligt gift och kallar Tyskland ett av mina hem. Sverige har dock en väldigt speciell plats i mitt hjärta. Intresset för svenska språket, Sverige och Norden följer mig i form av böcker, forskningsämne och nya bekanta. Jag är stolt av att vara en del av SWEA och uppskattar verkligen möjligheten att umgås med andra Sweor. Ser också fram emot att få lära känna de andra avdelningarna i Tyskland!

Ellinor Ericsson
SWEA München

Hej, jag bor nära floden Isar i Giesing i München. Att flytta hit var inte ett aktivt val. Min kille och jag hade pendlat mellan Köpenhamn och München i 2 år. Då corona pandemin slog till, råkade jag befinna mig här på ett besök som istället för en vecka blev 6 mån! Aldrig hade vi kunnat föreställa oss att gränser skulle stängas. Nu var vi tvungna att välja land.

Jag har bott i Köpenhamn i 7 år och gjort min master i design, med fokus på möbel och textil design. I mars 2020 hade jag precis avslutat ett jobb som designer på en saluhall i Köpenhamn. Jag ville hitta en egen yrkesidentitet och drömde om att få jobba heltid som illustratör. Flytten till München har nu gett mig den möjligheten och det är en kul nystart.

Jag saknar kollegor, att ha en arbetsplats och svenskar! Då min tyska inte är så bra än, sökte jag upp svenska kontakter och genom många promenader på 1,5 m avstånd fick jag tips om SWEA. Vips så var man inne i ett helt nätverk av kontakter och aktiviteter.

Agneta Medin
SWEA Berlin

Kom till Tyskland 1980 för att arbeta som flygvårdin på Lufthansa. Kanske fanns SWEA redan då, men första gången jag kom i kontakt med SWEA var 1992 när jag flyttade till Singapore tillsammans med min man och vår son som då bara var 7 veckor gammal. Två år senare gick flyttlasset till Hong Kong, där vi stannade i 13 år. En av de första sakerna på min to do list var att gå med i SWEA där. En unik möjlighet att få hjälp med att acklimatisera sig på en ny ort. Lekgruppen i SWEAs regi blev en hit, både för mig och min då tvååriga son.

I Hong Kong blev jag för första gången med i SWEAs styrelse. Det har sedan blivit mera styrelsearbete både i Örestad och nu i Berlin, dit jag flyttade 2018 efter några år i Sverige, då jag bland annat läste en kandidatexamen i konsthistoria vid Lunds Universitet. Tanken med Berlin var att jag skulle kunna arbeta som guide här och kanske få lite nytta av mina studier.

Ida M Kolovrat Zelic
SWEA Berlin

Jag är född i Zagreb och uppvuxen i Strömsund och på Frösön i Jämtland. Här fick jag en underbar barndom mitt i världens finaste natur i Europas sista vildmark. Studierna i nordiska språk, med tungvikt på svenska språket har möjliggjort att vara verksam som svensklektor vid universitetet i Göteborg, Zagreb och Berlin. En fantastisk tid och ett arbete som förutom huvudansvar för studierna i svenska vid de olika universiteten innebar mycket internationellt samarbete. Att leda nordiska projekt av olika format och med olika teman har skapat en möjlighet att i detta samarbete även involvera skandinavistikstudier. Bland mina förtroendeuppdrag skulle jag vilja lyfta fram det mycket intressanta arbetet i SWEA Internationals Litteratur- och språkkommitté i vilket vi i samarbete med en jury varje år väljer en välmeriterad doktorand för vårt stipendium som tilldelas vid den årliga Sverige-middagen.

Kerstin Grote
SWEA Köln/Bonn

Jag är uppväxt i Skåne med en tysk mamma och bodde i USA, Schweiz och Storbritannien innan jag flyttade till Köln 1995. Där lärde jag känna min man och vi bor nu i Plettenberg i Südwestfalen med våra barn, 12 och 14 år. Jag lever ett ganska tyskt liv. Men jag trivs där vi bor, med naturen runt hörnet, och vi är ofta i Sverige. Som marknadschef på ett internationellt företag har jag daglig kontakt med människor världen över.

Töver mitt intresse för marknadsföring, interkulturell kommunikation och internationellt samarbete så tycker jag om att resa, att umgås med vänner och långpromenader med vår hund. Jag läser mycket och lyssnar på svensk radio för att hålla svenskan levande.

För mig kom SWEA in i livet för två år sedan. När min pappa gick bort kändes det viktigt att förankra det svenska här i Tyskland. Jag är med i styrelsen och det är mycket givande.

Svenskastudier utan gränser

Svenska Distans ger ditt barn en unik möjlighet att studera det svenska språket på grundskolenivå utifrån den svenska kursplanen.

Språk och lärande hör ihop. Språkforskning visar att barn som har goda kunskaper i sitt modersmål också har större möjligheter att lära sig andra språk och ämnen.

Svenska Distans kurser utgår från den nivå ditt barn befinner sig på. Studiekapeten ger dig som förälder förutsättningar att strukturerat och målinriktat hjälpa ditt barn att stärka det svenska språket.

Världens möjlighet!

**svenska
distans**

världens möjlighet

Läs mer på svenskadistans.se